

Az utolsó lehetőség: valódi digitális fordulatot!

4. pillér: Nemzetközi együttműködés

Tegyük a kelet-közép-európai térséget a páneurópai digitalizáció motorjává!

Európai és EU-s szintű
együttműködések további
fejlesztése

Visegrádi országok digitális
partnerségének további
erősítése

Összefogás a CEE/3Seas régió
digitális transzformációjának
felgyorsítására

Vitaanyag v1.0

Budapest, 2022. február

Tartalom

1.	Bevezetés.....	3
1.1.	A terület jelentősége	3
1.2.	A digitalizáció nem ismer határokat.....	4
1.3.	Digitális szolgáltatások és termékek exportjának jelentősége.....	4
1.4.	A nemzetközi kapcsolatok horizontális jellege.....	4
1.5.	COVID-19 hatás.....	5
1.6.	Meghatározó uniós és hazai stratégia dokumentumok és források	5
1.7.	Beavatkozási területek azonosítása	6
1.8.	Módszertan.....	7
2.	Helyzetelemzés.....	8
2.1.	Bevezetés.....	8
2.2.	Az EU által meghatározott keretek.....	8
2.2.1.	„NextGeneration EU Program” – Európai Helyreállítási Terv	9
2.2.2.	EU „Digitális Iránytű” 2030.....	9
2.2.3.	Digitális Európa Program	11
2.3.	Magyar Külpolitikai Stratégia, Nemzeti Export Stratégia, DES.....	12
2.4.	Nemzetközi érdekképviselő – DIGITALEUROPE	14
2.5.	Visegrádi Együttműködés – DigitalV4 Platform.....	17
2.6.	„Three Seas Initiative” (3Seas) együttműködés – CEE Digital Coalition.....	20
2.7.	További nemzetközi kapcsolódások	22
2.8.	Az IVSZ nemzetközi együttműködési tevékenységének SWOT elemzése.....	23
3.	Jövőkép és célok	25
3.1.	Átfogó kép – Big Picture	25
3.2.	A nemzetközi együttműködés kiemelt területei	26
4.	Javaslatok	28
4.1.	Átfogó, általános javaslatok	28
4.2.	Transzatlanti digitális kapcsolatok erősítése – technológia, kompetencia, szervezeti keretek, projektek, finanszírozás	29
4.2.	A tágabb értelemben vett CEE-3Seas régió digitális együttműködésének erősítése	30
4.3.	Visegrádi országok digitális partnersége.....	31
5.	Egy „utolsó érv – ultima ratio”	33

1. Bevezetés

A digitalizáció mára világszerte elérte a gazdasági és társadalmi élet minden színterét, szerves részévé válva az emberek és a vállalkozások mindennapjainak. **Magyarország** néhány területen jól teljesít (pl. digitális infrastruktúra kiépítettsége), a digitális ökoszisztéma más alrendszerében viszont **lemaradásba került versenytársaival szemben**. Elsősorban a **munkavállalók és a kisvállalkozások digitális felkészültsége** marad el az európai átlagtól, de a gazdaság és az állami szféra sok szereplője is lassúnak bizonyult a hatékony digitális megoldások bevezetésében.

„*Pedig a tét óriási: a nemzetgazdaság és a hazai vállalkozások versenyképessége, az ország teljesítőképessége és a lakosság életszínvonala egyaránt azon múlik, hogy a következő években az elkerülhetetlen digitalizációt sikerül-e a saját javunkra fordítani*” – fogalmazott **Összefogás a digitális Magyarorszáért című 2021. októberi kiáltványában**¹ az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ).

Az informatikai és távközlési szektorban, illetve a digitális gazdaságban működő csaknem 350 vállalkozást képviselő szakmai szervezetként az IVSZ magára vállalta, hogy a hazai digitalizáció ügyét előmozdítani kívánó szakmai partnerek bevonásával **cselekvési tervet készít, és azt szak- és fejlesztéspolitikai javaslatokká formálva a döntéshozók elé terjeszti**.

Az EU-tagországok digitális gazdasági és társadalmi felkészültségét mérő **DESI index időközben megjelent 2021. évi jelentését**² és az **abban szereplő adatok nemzetközi, valamint regionális összevetésének következtetéseit is figyelembe véve** egy egységes digitalizációs cselekvési terv az alábbi **négy pillérre fókuszálva** készül el a következő hónapokban:

- ❖ Humán erőforrás
- ❖ Ágazati digitalizáció és kkv-fejlesztés
- ❖ Adatgazdaság, innováció, startupok
- ❖ **Nemzetközi együttműködés**

A közös munka első lépéseként az IVSZ elkészíti az **egyes pillérekre vonatkozó rövid vitairatokat**, arra kérve partnereit, hogy tapasztalataikkal és javaslataikkal egészítsék ki és árnyalják azokat. A jelen dokumentum a **Nemzetközi együttműködés pillér vitairatának v1.0 változata**.

1.1. A terület jelentősége

Az IVSZ tevékenységében, megalakulása óta, **a nemzetközi kapcsolatok mindig kiemelt szerepet töltek be**, ami nemcsak azért alakult így, mert az IVSZ tagvállalatai között **számos nemzetközi informatikai és telekommunikációs vállalat magyarországi leányvállalata** volt megtalálható, - akik mind a mai napig meghatározó szerepet töltenek be - , hanem azért is mert magának az informatikának, a telekommunikációnak **a nemzetköziség, a nemzetközi kapcsolatok az egyik legmaghatározóbb eleme, jellemzője**. Ez a tényező **még inkább kiteljesedett a digitalizáció megjelenésével, elterjedésével, a digitális transzformációnak a gazdaság és az élet minden területén tapasztalható felforgató és átalakító hatásával**.

A nemzetközi trendek, fejlődési irányok folyamatos követése, tanulmányozása, elemzése, megértése nélkül nem alakíthatók ki a digitális stratégiák, nem határozhatóak meg a fejlődési pályák, fejlesztési irányok, nem biztosítható a gazdaság és a társadalom modernizációja.

Egy nemzetgazdaság, egy nemzeti piac, annak egyedi sajátossági ellenére sem ragadható ki a nemzetközi gazdasági térből, a piacok rendszeréből, azokhoz szervesen kapcsolódik, illeszkedik, ezer szállal kötődik. Mindez különösen igaz a nemzetközi technológiai trendekre, a digitalizációra, annak integráltságára, amely

¹ <https://ivsz.hu/hirek/osszefogas-a-digitalis-magyarorszaqert/>

² <https://ivsz.hu/hirek/ivsz-velemenye-a-desi-2021-jelentes-adatairol/>

tényezők alapvetően határozzák meg egy-egy ország, gazdaság fejlődését, versenyképességét, modernizációját, valamint a kormányzat, az állam hatékony működését.

Természetesen a digitalizáció magával hozza a társadalom, a társadalmi lét, az egyének, a szűkebb és tágabb közösségek életének, működésének teljeskörű változását, átalakulását is, jelentős mértékben átrendezve a társadalmi struktúrákat, előtérbe helyezve a digitális készségeket, képességeket, illetve ezek mind szélesebb körű befogadásának, elsajátításának, alkalmazásának fontosságát, nemcsak egy nemzet keretein belül, hanem nemzetközi dimenzióban is.

Az IVSZ eddigi, három évtizedes működése során, a nemzetközi kapcsolatok, mint ahogy arra már utaltunk, mindig jelen voltak, de azok erősödése, felértékelődése, aktívabbá válása - az IKT szektor jelentőségének, szerepének felértékelődésével, a digitalizáció egyre nagyobb fokú térnyerésével és ehhez kapcsolódóan az IVSZ stratégiai irányváltásával egyidejűleg -, az elmúlt 5-7 évben figyelhető meg.

1.2. A digitalizáció nem ismer határokat

A digitális térben nincsenek határok, illetve azok teljes mértékben megváltoznak, egyre inkább elmosódnak a „valós világ” és az „online” tér között. A földrajzi és fizikai értelemben vett határok, távolságok eltűnése, megszűnése mellett a digitális átalakulás hatására, annak következményeként,

- ❖ a korábbi társadalmi, kommunikációs korlátok is lebontódnak,
- ❖ a gazdaságban a hagyományos iparágak, értékláncok, ökoszisztémák teljes mértékben átalakulnak, vagy megszűnnek,
- ❖ átadják helyüket olyan új, diszruptív megoldásoknak, tevékenységeknek, működésnek, amelyek sok esetben nem is klasszifikálhatók a korábbi nomenklatúrák mentén, és
- ❖ amelyek egyúttal gyökeresen megváltoztatják a vállalkozások termék-, és szolgáltatás kínálatát, piacait, belső struktúrájukat, működési rendjüket, gyártási, marketing, értékesítési és üzleti modelljeiket, valamint
- ❖ alapjaiban rendezik át a menedzsmentekkel és a munkavállalókkal szemben támasztott szakmai, képességbéli igényeket, elvárásokat.

1.3. Digitális szolgáltatások és termékek exportjának jelentősége

A nemzetközi együttműködés kiemelt területe a magyarországi, a Magyarországon működő vállalkozások digitális szolgáltatás-, és termék exportja, ami hagyományos módon is magas arányt képvisel a teljes exporton belül. A szűkebben értelmezett IKT feldolgozóipar a nemzetgazdaság második legnagyobb exportóra (az autóipar után): a teljes export 7,9 százalékát adta 2018-ban, ami hasonló teljesítmény, mint a mezőgazdaságé és az élelmiszeriparé együttvéve; az IKT szolgáltató szektor pedig, ugyanezen időszakban a teljes szolgáltatásexportból 9 %-ot képviselt. A jellegzetes export tevékenységi formák:

- ❖ a nemzetközi vállalatok szolgáltató, valamint kutató-, és fejlesztő központjai,
- ❖ a hazai vállalatok szoftver és digitális szolgáltatás exportja, illetve
- ❖ a digitális technológiai innovációt folytató start-up vállalkozások.

Itt kell megemlíteni továbbá azt a tény is, hogy az digitális gazdaság területén működő és exportáló vállalkozások jóval magasabb hozzáadott-értéktermelő képességgel rendelkeznek, mind a termékeiket, szolgáltatásaikat, mind pedig az általuk létrehozott munkahelyeket tekintve.

1.4. A nemzetközi kapcsolatok horizontális jellege

A fentiek alapján is megállapítható, hogy a nemzetközi együttműködést, annak egyes elemeit úgy is tekinthetjük, mint egy, a különböző vertikumokon „keresztülfekvő” horizontális, és sok esetben diagonális

kapcsolódást, amely összeköti a digitalizáció különböző részterületeit, alkotóelemeit. Így, ezen pillér vonatkozásában sem figyelmen kívül hagyható az IVSZ „Összefogás a digitális Magyarorszáért” című kiáltványa első három pillérére való reflexió sem, amely pillérek egyben alapjaiban is meghatározzák a szűkebb és tágabb nemzetközi együttműködés stratégiai irányait, tematikáját.

1.5. COVID-19 hatás

Mindenképpen említést kell tenni a koronavírus-járvány hatásairól is. A 2019. év végén kitört pandémia nemzetközi közegészségügyi vészhelyzet teremtett, és előre nem látható messzemenő negatív hatással járt a világgazdaság működésére is, és a korábbiaknál erőteljesebben rámutatott, a minden elemében összekapcsolódott globális gazdaság sérülékenységére, gyengeségeire. Az egészségügyi zárások, zárlatok következtében megszakadtak a nemzetközi kereskedelmi-, termelési- és szállítási láncok, súlyos alapanyag-, alkatrész hiányt előidézve. Megszűnt az emberek és így a munkaerő szabad mozgása, amely tényezők soha nem látott globális gazdasági visszaesést idéztek elő.

Természetesen mindezen negatív hatások alól nem volt kivétel a digitális szektor sem, miközben azonban a digitális technológiák élen jártak, járnak a vírus elleni küzdelemben, a felfedezésére, megismerésére nyomon követésére és kezelésére irányuló erőfeszítésekben, mint ahogyan a gazdaság egészére gyakorolt negatív hatások enyhítésében is. A járvány fokozta, felgyorsította a digitális technológiák igénybevételét, elterjedését, potenciálját ezáltal segítette a gazdaság gyorsabb újraindítását, illetve felgyorsította a digitális transzformációt.

1.6. Meghatározó uniós és hazai stratégia dokumentumok és források

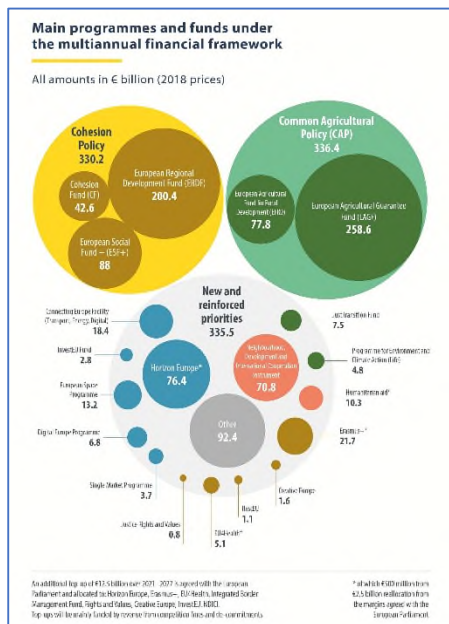
A nemzetközi együttműködés szempontjából elengedhetetlen (i) ismerteteni azon legfőbb EU-s és hazai stratégiai dokumentumokat, amelyek a digitális együttműködés keretét adják, illetve (ii) bemutatni a nemzetközi kooperációk, partnerségek, projektek finanszírozására rendelkezésre álló forrásokat is:

Uniós stratégiai dokumentumok	Hazai stratégiai dokumentumok
<ul style="list-style-type: none"> • European Digital Single Market Stratégia* • Europe 2020 Stratégia* • Európai Digitális Menetrend* • NextGeneration EU Terv • 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade • The Digital Europe Programme 	<ul style="list-style-type: none"> • Magyar Külpolitikai Stratégia • Nemzeti Export Stratégia (2019-2030) • Digitális Jólét Program (DJP) • Digitális Export Stratégia (DES) • Digitális Start-up Stratégia (DSS) • Nemzeti Digitalizációs Stratégia (NDS)
Nemzetközi együttműködést támogató források	
<ul style="list-style-type: none"> • INTERREG EUROPE • HORIZON EUROPE: 2021-2027 • Multiannual Financial Framework 2021-2027 • Next Generation EU - Recovery and Resilience Funds (RRF) • KKM – HIPA, HEPA, EXIM • Visegrad Fund • 3Seas Investment Fund • Nemzetközi és Regionális Multinacionális Vállalatok 	

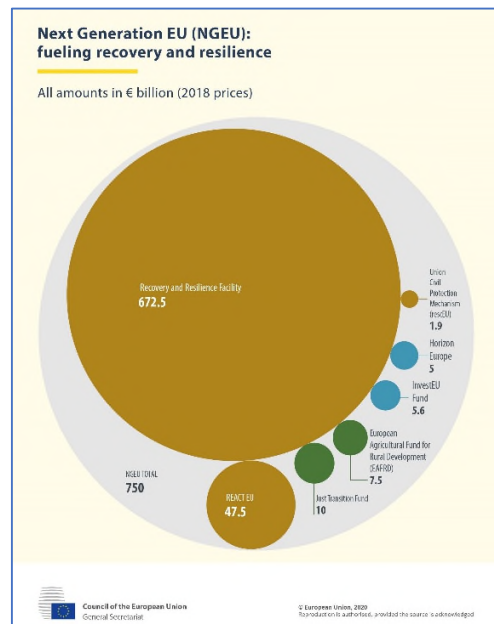
*korábbi programok a 2010-2020 időszakra vonatkozóan

1. számú ábra: Sajtó szerkesztés

A következő ábrák pedig részletesebben is megmutatják, hogy jelenleg az **EU 2021-2027 költségvetése** mekkora összegeket biztosít, különböző programjain keresztül a tagállamok, illetve a tagállami iparági együttműködések, projektek, kutatások, és innovációs tevékenységek pénzügyi támogatására.

2. számú ábra: MFF -2021-2027, Forrás: EU

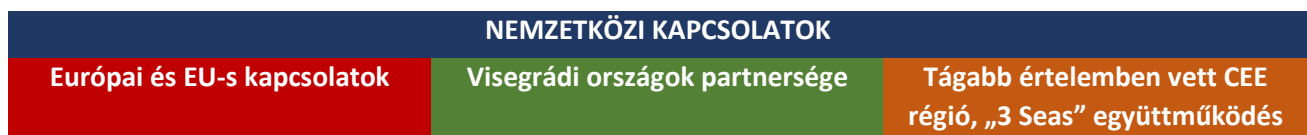
3. számú ábra: NextGenerationEU, RRF, Forrás:EU

1.7. Beavatkozási területek azonosítása

A nemzetközi kapcsolatok tekintetében is fontos meghatározni, azonosítani azokat területeket, **beavatkozási irányokat** amelyekre kiemelt figyelmet és erőforrásokat kell fordítani, annak érdekében, hogy az együttműködések a kölcsönös érdekek mentén, a leghatékonyabban kialakíthatók, fejleszthetők legyenek. Ennek érdekében szükséges meghatározni azon **alapelveket, stratégia irányokat, amelyek alapját adják a nemzetközi együttműködésnek, és kijelölik, biztosítják ezen együttműködés hosszútávú, stabil kereteit.** A nemzetközi együttműködés fókussterületei:

- ❖ kiemelten fontos az **transzatlanti és európai integrációból fakadó kapcsolatrendszer, stratégia irányok, a NATO és EU-s tagság** meghatározó szerepe
- ❖ a **földrajzi elhelyezkedésből, és ezáltal a gazdaság és társadalom történetéből** levezethető kárpát-medencei és visegrádi térség országainak (**V4**), piacainak szerves kapcsolódása, „egymásra utaltsága”, partnersége
- ❖ szintén a **történelmi múltból (keleti blokk), valamint a gazdasági és társadalmi fejlődés, fejlettség alapvetően azonos, hasonló útjából, szintjéből** és a korábbi kereskedelmi, kulturális és gazdasági kapcsolatokból eredő, azokon alapuló **tágabb közép-kelet-európai (3 Seas) együttműködés.**

Ennek megfelelően a nemzetközi együttműködés terén az **alábbi kiemelt területeket** jelölhetők ki, illetve ezekre **vonatkozóan fogalmaztunk meg javaslatokat:**

4. számú ábra: IVSZ Nemzetközi kapcsolatok, Saját szerkesztés

1.8. Módszertan

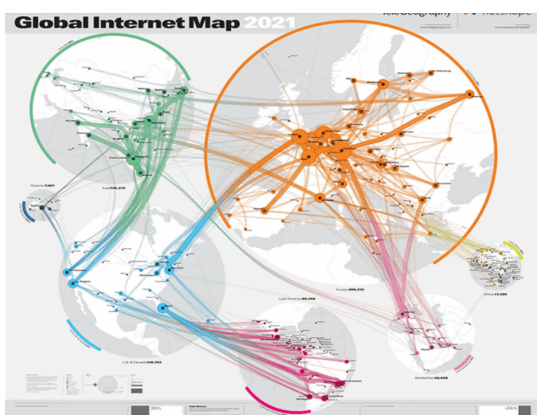
A jelen vitairat **összefoglalja az IVSZ munkatársai és szakértői által az elmúlt években a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó stratégiai elképzeléseket, együttműködési, fejlesztési irányokat, valamint meghatározza azok tartalmát, legfontosabb fókuszait**, különös figyelemmel a Kiáltványban meghatározott további három pillérben részletes kimunkált célokat, törekvéseket, javaslatokat, projekteket. A dokumentum célja, hogy az IVSZ tagjait, szakmai partnereit, illetve a Kiáltványhoz csatlakozott magánszemélyeket, vállalkozásokat, szakmai és társadalmi szervezeteket **közös gondolkodásra hívja** a magyarországi digitális ökoszisztéma fejlődésének humán erőforrás feltételeit illetően.

A dokumentum jelenleg tehát kizárólag az IVSZ helyzetértékelését és javaslatait tartalmazza, de terveink szerint a **végleges változat egy sokkal szélesebb körű szakmai és társadalmi együttgondolkodás** eredményeként áll elő. A hozzászólások, kiegészítések, pontosítások beépítésével terveink szerint 2022 tavaszára készül el egy olyan – mind a négy pillérre kiterjedő - szakpolitikai javaslatcsomag, amely **valamennyi, az IVSZ tagsága számára fontos kérdésben világos koncepcionális álláspontot és operatív javaslatokat** fogalmaz meg. Ezt egységes dokumentumba szerkesztve szeretnénk majd átnyújtani a választásokat követően hivatalba lépő következő kormány digitalizációért felelős tagjának.

2. Helyzetelemzés

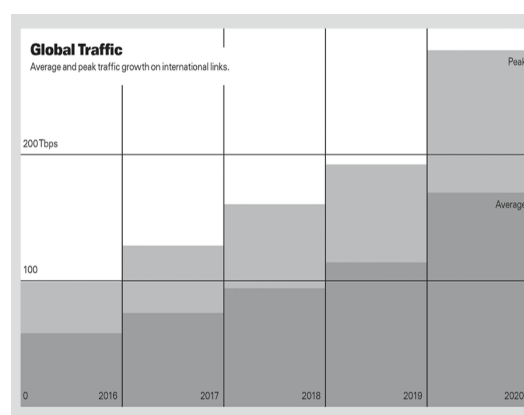
2.1. Bevezetés

Amint az, az előző fejezetben megfogalmazottakból is levezethető, és talán alapvetésnek is tekinthető, **stratégia partnerség, partnerségek, együttműködés nélkül ma már nem képzelhető el egyetlen modern szervezet működése sem.** Különösen igaz ez az elmúlt évtizedben megkezdődött és ma már a gazdaság és a társadalom minden elemére, szegmensére kiterjedő **digitalizálódás, digitalizáció, digitális transzformáció időszakában, amikor is a digitális átalakulás egyik legfontosabb jellemzője a fizikai és virtuális határok átlépése, azokon túlnyúló, azokat alapjaiban megváltoztató jellege,** a legszűkebb és a legtágabb dimenziókat tekintve is. A **térbeli és időbeli határok, korlátok elmosódnak, eltűnnek, átalakulnak, globálissá, nemzetközivé válnak.** A **nemzetköziség, a nemzetközi információk, adatok, társadalmi, gazdasági kapcsolódások, kapcsolatok, együttműködések a mindennapok, a mindennapi tevékenység szerves és meghatározó részévé válnak.** Itt elég csak a személyekhez, vállalkozásokhoz, kormányzatokhoz, szórakozáshoz, munkához, üzleti tevékenységhez, hivatalos ügyintézéshez kapcsolódó adatok, információk digitális áramlásának irányaira, trendjeire, volumenének növekedésére gondolni.

5. számú ábra: Global Internet Map

Forrás: <https://blog.telegeography.com/2021-global-internet-map-tracks-global-capacity-traffic-and-cloud-infrastructure>

6. számú ábra: Global Internet Traffic

2.2. Az EU által meghatározott keretek

Ebben a fejezetben azon **programok és stratégia dokumentumok** kerülnek részletesebben ismertetésre, amelyek az elkövetkezendő évtizedre vonatkozóan meghatározzák az **EU digitális transzformációjának irányait, legfőbb célkitűzéseit, kiemelt fejlesztési irányait, projektjeit,** az együttműködések prioritásait, és amelyek mind befolyásolják, hatással vannak a országok közötti kooperációkra, illetve kiemelten foglalkoznak a bilaterális és multilaterális együttműködés kérdéskörével is. Itt kell megemlíteni, hogy a COVID-19 világjárvány okozta válság hatására is, **2020 év végén az európai uniós vezetők megállapodtak Európa történetének valaha finanszírozott legnagyobb pénzügyi ösztönző csomagjáról, amelynek két alkotóeleme (i) az EU hosszú távú költségvetése (MFF 2021-2027), valamint (ii) a helyreállításra irányuló ideiglenes NextGeneration EU program, aminek keretében 2,018 billió euró³ támogatja Európa újjáépítését, a közösen elfogadott alábbi kiemelt stratégiai irányok mentén⁴:**

- ❖ **kutatás és innováció** (az Európai Horizont programon keresztül),
- ❖ **zöld átmenet és digitális átállás** (az Igazságos Átmenet Alap és a **Digitális Európa program** révén),

³ 2018-as árakon számolva - 1,8 billió euró

⁴ Forrás: https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_en

- ❖ a felkészültség, a helyreállítás és az ellenállóképesség növelése (Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF), a rescEU⁵ és az új uniós egészségügyi cselekvési program, EU4Health⁶ révén),
- ❖ a hagyományos szakpolitikák, (pl. a kohéziós politika és a közös agrárpolitika) korszerűsítése,
- ❖ a klímaváltozás elleni küzdelem – az uniós források 30%-át irányozva elő erre a célra,
- ❖ a biológiai sokféleség védelme és a nemek közötti egyenlőség.

Az új, **hosszú távú költségvetés** az előre nem látható szükségletekre való felkészülés jegyében megerősíti a rugalmassági mechanizmusokat, **kiemelt szerepet szánva digitalizációnak**, a digitális megoldásoknak, a digitális transzformációnak.

2.2.1. „NextGeneration EU Program” – Európai Helyreállítási Terv⁷

A „NextGeneration EU” program egy több, mint 800 milliárd eurós ideiglenes helyreállítási eszköz, melynek célja, hogy hozzájáruljon a **koronavírus-világjárvány okozta közvetlen gazdasági és társadalmi károk helyreállításához**, valamint megalapozza, hogy a **jövőben Európa zöldebb, digitálisabb, ellenállóbb és erősebb legyen**, illetve, hogy felkészültebben nézhessen szembe a gazdasági és társadalmi kihívásokkal.

A program központi eleme az úgynevezett Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF), amely 723,8 milliárd euró keretösszegig biztosít hiteleket és támogatásokat a tagállamok számára, hogy elősegítse reformjaikat és beruházásaikat. Az EU előírása szerint a nemzeti tervek összeállítása során, az egyes országok által a digitalizációra, a digitális átalakulásra fordítandó összegek részaránya legalább 20%-t kell hogy képviseljen a teljes igényelt összegből. Emellett a EU-s döntéshozók prioritásként jelölték meg a határokon átnyúló, több országot is magában foglaló programok, projektek kiemelt támogatását is. A tagállamok többsége már kidolgozta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét és azok jóváhagyásra is kerültek, így már jelentős forrásokat igényelhetnek, Magyarország és Lengyelország tervei azonban még nem kerültek elfogadásra, vagyis ezen források, a két ország számára egyenlőre még nem hozzáférhetők.

A „NextGeneration EU” program a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatásra (REACT-EU) is biztosít további közel 50 milliárd eurót. A „REACT-EU” célja, hogy a járványhelyzethez kapcsolódó beruházási kezdeményezések támogatásával segítse és kiterjessze a válságreagálási és válságelhárítási intézkedéseke, úgy, hogy az intézkedések egyúttal támogassák a gazdaság környezetbarát, digitális és reziliens átalakulását is. A „Next Generation EU” emellett más európai programok, vagy alapok, így a Horizont 2020, InvestEU, a vidékfejlesztési és az Igazságos Átmenet Alap költségvetését is megemelte.

2.2.2. EU „Digitális Iránytű” 2030⁸

Az EU Bizottság 2021. március 9-én mutatta be az **Európai Unió 2030-ig megvalósítandó digitális átalakulására vonatkozó jövőképét és megoldási javaslatait**. Az EU digitális évtizedét meghatározó „digitális iránytű” négy fő iránya:

- ❖ **Digitális készségek fejlesztése** (lásd IVSZ „Összefogás a digitális Magyarországért Kiáltvány” – 1. pillér)⁹
 - IKT-szakemberek – 20 millió, továbbá a nemek közötti kiegyensúlyozottság megteremtése
 - digitális alapkészségek – a népesség legalább 80%-a
- ❖ Biztonságos és fenntartható **digitális infrastruktúrák**
 - összekapcsoltság – gigabit mindenkinek, 5G mindenütt

⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/resceu_en

⁶ https://ec.europa.eu/health/funding/eu4health-2021-2027-vision-healthier-european-union_en

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_hu

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118>

⁹ https://ivsz.hu/wp-content/uploads/2022/01/IVSZ_Osszefogas_a_digitalis_Magyarorszagert_Human_toke_piller_vitaanyag.pdf

- csúcstechnológiát képviselő félvezetők gyártása – az EU részesedésének megkészszerzése a világ össztermeléséből
- adatok – peremhálózat és felhő technológiák
- számítástechnika – kvantum számítógépek hálózata
- ❖ **Vállalkozások, iparágak digitális átalakulása** (lásd IVSZ „Összefogás a digitális Magyarorszáért Kiáltvány” – 2-3. pillér)¹⁰
 - technológiafejlesztés – az uniós vállalkozások 75%-a használja a felhőszolgáltatásokat, a mesterséges intelligenciát és a nagy adatbázisokat
 - innováció, innovátorok, – a növekvő innovatív vállalkozások erősítése és az EU-beli startup-k, scaleup-k (unikornisok) támogatása, finanszírozása,
 - lemaradó vállalkozások digitális fejlesztése – a kkv-k több mint 90%-a használja intenzíven a digitális eszközöket, legalább alapszinten
- ❖ **Közszolgáltatások digitalizálása**
 - kulcsfontosságú közszolgáltatások – 100%-ban online ügyintézés
 - E-egészségügy – minden európai polgárnak hozzáférés az egészségügyi adataihoz
 - digitális személyazonosság – a polgárok 80%-a használjon digitális azonosítót

Az **EU 2030-ra vonatkozó digitális célkitűzéseit a Bizottság konkrét intézkedésekkel valósítja meg** és egy irányítási keret alakított ki annak érdekében, hogy a digitális célkitűzések 2030-ig megvalósíthatók legyenek. Az **irányítási keret alapját egy éves együttműködési mechanizmus biztosítja**, amelyben a Bizottság és a tagállamok vesznek részt. A Bizottság először is a tagállamokkal karöltve megtervezi, hogy az egyes célkitűzések tekintetében mit kell az EU-nak megvalósítania, majd a **tagállamok stratégiai ütemterveket javasolnak** e célok eléréséhez, amelyek tartalmazzák:

- ❖ a **digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutatón (DESI)¹¹ alapuló strukturált, átlátható és egységes nyomon követési rendszer**, a 2030-as célok megvalósítása terén tett előrelépés mérésére
- ❖ **éves jelentés a digitális évtized helyzetéről**, amelyben a Bizottság értékeli az előrehaladást és ajánlásokat fogalmaz meg az intézkedésekre vonatkozóan
- ❖ a **digitális évtizedre vonatkozó többéves stratégiai ütemtervek készítése**, amelyekben a tagállamok felvázolják a 2030-as célok eléréséhez elfogadott, vagy tervezett szakpolitikákat és intézkedéseket
- ❖ a **hiányosságok feltérképezésére és leküzdésére** szolgáló strukturált keretrendszer, amely a Bizottság és a tagállamok közös kötelezettségvállalását is rögzíti
- ❖ a **több országra kiterjedő projektek előkészítését és végrehajtását támogató mechanizmus kialakítása**

Külön is érdemes foglalkozni a **több országot érintő projekkel**, ugyanis a digitális célkitűzések elérése érdekében az **Európai Bizottság felgyorsította és segíti, az olyan több országot átszövő, nagyszabású projekteket, amelyeket a tagállamok külön-külön nem tudnak önállóan megvalósítani**. Ezek a projektek

- ❖ **egyidejűleg** felhasználhatnak **európai uniós, tagállami és magánszektorból** származó pénzforrásokat
- ❖ **pótolják** az EU nélkülözhetetlen **kapacitásaiban feltárt hiányosságokat**
- ❖ **támogatják** az összekapcsolt, átjárható és biztonságos **digitális egységes piacot**

A Bizottság összeállította a több országra kiterjedő projektek első listáját is, miszerint a **beruházások** az alábbi kiemelt területeken élveznek **prioritást**:

- ❖ **adatinfrastruktúrák** létrehozása, fejlesztése
- ❖ alacsony energiaigényű **processzorok** gyártókapacitásainak bővítése

¹⁰ https://ivsz.hu/wp-content/uploads/2022/02/ivsz_osszefogas_a_digitalis_magyarorszagert_aqazati_kkv_piller_vitairat_.pdf

¹¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

- ❖ **5G-s kommunikációs** hálózatok és technológiák fejlesztése
- ❖ **nagy teljesítményű számítástechnika**, a biztonságos **kvantumkommunikáció** kialakítása,
- ❖ **közigazgatás digitalizálása**
- ❖ **blokklánc** technológia fejlesztése, kiterjesztése
- ❖ a **digitális innovációs központok (EDIH)** kialakítása, illetve a jelzett projektek mindegyikéhez kapcsolódóan
- ❖ **digitális készségek** fejlesztése.

2.2.3. Digitális Európa Program¹²

A 2021. májusában elfogadott, de **2021. január 1-jétől visszamenőleges hatállyal alkalmazandó „Digital Europe Programme”** az első olyan **kiemelt uniós pénzügyi keretprogram**, amely arra összpontosít, hogy a digitális technológia előnyei minél hatékonyabban juthassanak el a vállalkozásokhoz és a polgárokhoz.

A hét évet átfogó, (folyó árakon számított) **7,5 milliárd eurós költségvetéssel rendelkező program célja, hogy felgyorsítsa a gazdaságélénkítést, és elősegítse az európai társadalom és gazdaság digitális átalakulását, kiemelten a kis- és középvállalkozások digitális transzformációját.** A program olyan más uniós programok keretében megvalósított beruházásokat egészít ki, mint a „Horizont Europe”, „EU Health”, az „InvestEU” programok, vagy mint az Európai Hálózatfinanszírozási, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési eszközök. A Digitális Európa program legfőbb céljai (i) **Európa technológiai szuverenitásának megerősítése**, és (ii) a polgárok, a közigazgatási szervek és a vállalkozások javát szolgáló **digitális megoldások mind szélesebb körű és minél gyorsabb piaci bevezetése**, amelyeket **három fő munkaprogram** keretében valósít meg:

- ❖ a **mesterséges intelligencia (MI)**, a **felhő és az adatterek**, a **kvantumkommunikációs infrastruktúra**, a **fejlett digitális készségek**, valamint a digitális technológiáknak a gazdaságban és a társadalomban való széles körű használata **területén megvalósuló beruházások támogatása**,
- ❖ a **kiberbiztonság megerősítése**, illetve ehhez kapcsolódóan a terület finanszírozásának növelése, hatékonyabbá tétele,
- ❖ az **európai digitális innovációs központok (EDIH) hálózatának létrehozása**, működésük folyamatos és fenttartható biztosítása¹³.

A Digitális Európa program fő munkaprogramjai többek között a következő beruházásokat foglalja magában¹⁴:

- ❖ **közös adatterek (pl. gyártási, mobilitási és pénzügyi adatterek) létrehozása, amelyek megkönnyítik a határokon átnyúló adatmegosztást** a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások (kkv-k), valamint a startupok – és a közsféra számára, valamint egyesített felhőalapú és peremhálózati infrastruktúra és szolgáltatások, azaz a biztonságos adatáramlást biztosító digitális megoldások gerincének kiépítése;
- ❖ a **mesterséges intelligencián alapuló megoldások tesztelésére és kísérletezésére szolgáló intézményrendszer kiépítése**, a megbízható mesterséges intelligencia (akár kkv-k és startupok általi) kiaknázása céljából, a kulcsfontosságú társadalmi kihívásokra, többek között az éghajlatváltozásra és a fenntartható egészségügyi ellátásra való reagálás érdekében (pl. mesterségesintelligencia-tesztelő létesítmények telepítése az egészségügy és az intelligens városok, közösségek számára);
- ❖ a kibertámadásokkal szembeni nagy fokú ellenálló képességet biztosító, **biztonságos kvantumkommunikációs infrastruktúra (EuroQCI) kiépítése** az EU számára;

¹² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>

¹³ Az IVSZ konzorciumi tagként vesz részt az egyik, a „kiberbiztonság és bizalom” témaköréhez kapcsolódó magyarországi „EDIH = European Digital Innovation Hub” projektben.

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_hu

- ❖ mesterkurzusok létrehozása és lebonyolítása a kulcsfontosságú fejlett digitális technológiák területén **a digitális készségek európai fellendítése** érdekében, ideértve olyan tevékenységeket, mint a **kkv-k számára szervezett intenzív digitális tanfolyamok**, miként az a 2020-as készségfejlesztési programban és kkv-stratégiában is szerepel;
- ❖ a **közigazgatási szerveket támogató megoldások** (pl. európai digitális személyazonosság) **határokon átnyúló interoperabilitását támogató digitális szolgáltatások létrehozása**, működtetése és folyamatos karbantartása,
- ❖ a fejlett **kiberbiztonsági berendezések**, eszközök és adatinfrastruktúrák kiépítése területén történő beruházások, valamint a **kiberbiztonsággal** kapcsolatos ismeretek és készségek fejlesztése és támogatása,
- ❖ EDIH-ken belül hozzáférés biztosítása a technológiateszteléshez, és egész Európában támogatja a magán- és állami szervezetek digitális átalakulásának, valamint a **zöld és digitális átállás, a „Twin Transition” támogatása**.

2.3. Magyar Külpolitikai Stratégia, Nemzeti Export Stratégia, DES

Az IVSZ nemzetközi kapcsolatai szempontjából **fontos ismerni a magyar külpolitikát meghatározó legfőbb irányokat is**, ennek alapján megállapítható, hogy Magyarország helyzetéből adódóan a külpolitika jelenleg is az alábbi törekvéseket tekinti különösen fontos prioritásoknak¹⁵, amelyek több helyütt átfedést mutatnak az IVSZ által meghatározott beavatkozási területekkel is:

- ❖ **térségpolitika**: térségünkhöz kötődő (a közép- és délkelet-európai térség többi államával közös vagy velük kapcsolatos) érdekeink érvényesítése, beleértve a külhoni magyarság érdekvédelmének elősegítését is,
- ❖ **euroatlanti orientáció**: nemzeti érdekeink képviselése az EU-ban és a NATO-ban, így többek közt az erős és egységes Európa (sikeres válságkezelés, a közösségi módszer dominanciája a döntéshozatalban) célkitűzésének megvalósítása és a transzatlanti együttműködés további erősítése,
- ❖ **globális nyitás**: kapcsolataink élénkítése a korábban a külpolitikában háttérbe szorult relációkban, fellépésünk erősítése a nemzetközi közösségben és aktivitásunk fokozása a globális kihívások kezelése területén.

E három prioritás értelemszerűen egymással is szorosan összefügg: mindegyik a másik kettővel való összefüggésében értelmezhető és a szinergiákban rejlő lehetőségek kihasználásával valósítható meg leghatékonyabban. (Így például a térségpolitika és a globális nyitás kivitelezése többek között az Európa-politika eszközrendszerére is támaszkodik.)

Mindemellett igen **fontos stratégiai döntés volt, hogy a külpolitika állítsa tevékenysége fókuszába a gazdasági érdekek érvényesítését is**, így a korábban kidolgozott külgazdasági politika elemei szervesen beépültek, összekapcsolódnak a külpolitikai prioritásokkal. Ennek alapján például az **EU kereskedelempolitikájának alakításával kapcsolatos magyar érdekérvényesítés, valamint a multilaterális gazdasági együttműködésben való részvételünk is a Külügy- és Külgazdasági Minisztérium hatáskörébe tartozik**. A külpolitika gazdasági érdekérvényesítésének **legfőbb célja a magyar export segítése és a hazánkba irányuló tőkebefektetések előmozdítása**. Ennek alapján a Kormány **2019. tavaszán elfogadta a hazai vállalkozások exporttörekvéseit támogató stratégiai keretrendszert, a Nemzeti Exportstratégiát**¹⁶, amelynek legfőbb célkitűzése, hogy a kormányzati **exporttámogatási eszközrendszer további fejlesztésének irányait** kijelölje, továbbá figyelemmel a megváltozott világgazdasági környezetre, további új eszközökkel biztosítsa

¹⁵ Magyar Külpolitika, 2011, Külügyminisztérium

¹⁶ Nemzeti Exportstratégia 2019-2030, 1171/2019. (IV. 1.) Korm. határozat a hazai vállalkozások külpiazi sikeressége érdekében szükséges exportfejlesztési intézkedésekről (Nemzeti Exportstratégia)

Magyarország versenyképességét, megteremtve az exportfejlesztési intézményrendszer szakpolitikai alapjait.

A dokumentum legfőbb megállapításai:

- ❖ kis és nyitott gazdasággként szükséges, hogy az exportfejlesztés legyen a gazdaságpolitika egyik alappillére,
- ❖ a Visegrádi Együttműködés (továbbiakban: V4) országaival kiválóak a politikai kapcsolataink, melyeket gazdasági együttműködés területén is ki kell használni, elsősorban közös nemzetközi projektekben, infrastrukturális fejlesztésekben
- ❖ a további diverzifikáció érdekében kívánatos földrajzi szempontból prioritásokat megfogalmazni, így például Nyugat-Balkánon mutatkozik a hazai vállalkozások számára export lehetőség (kialakuló fizetőképes kereslet, logisztikai közelség, beruházási potenciál miatt)
- ❖ a hazai kkv-k bekapcsolódásának előmozdítása a nemzetközi vállalatok globális értékláncaiba, hazánk külkereskedelmének legnagyobb része nemzetközi nagyvállalatok által irányított ún. globális értékláncokban zajlik, exportunk többségét ezek a vállalatok adják (vezető termékek elsősorban hagyományosan járműipari és elektronikai exportcikkek)
- ❖ fókuszágazatok és dinamikusan növekvő szakágazatok meghatározása
 - egészséggazdaság
 - élelmiszergazdaság (beleértve az agrártechnológiákat),
 - építésgazdaság,
 - vízgazdálkodás,
 - kreatív ipar,
 - valamint az ezeket horizontálisan átfogó digitalizáció, és annak technológiai megoldásai, ezen belül a különösen magas exportpotenciállal rendelkező digitális technológiai megoldásokat fejlesztő iparágak, vállalatok, vállalkozások.

Ezen a helyen mindenképpen szükséges említést tenni az IVSZ által, a Digitális Jólét Program (DJP) ¹⁷ keretében 2016-ban elkészített Magyarország Digitális Exportfejlesztési Stratégiájáról¹⁸ is, amely egy, a digitális gazdaságnak a teljes nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéhez (GVA) való hozzájárulása mérési módszertanát meghatározó kutatás (IVSZ-Századvég)¹⁹ alapján kijelölte a digitális exportfejlesztési stratégiai irányait és annak eszközeit, az alábbi legfőbb megállapítások mentén:

- ❖ digitális gazdaság exportteljesítményének további javulása jelentős mértékben járul hozzá a magyar gazdaság növekedéséhez, amihez
- ❖ elengedhetetlen a magas hozzáadott értékű digitális termékek és szolgáltatások exportjának intenzív növelése
- ❖ a digitális export növelése vonzó, nagyszámú, magas hozzáadott értékű munkahelyet teremt, és
- ❖ serkenti a hazai digitális innovációt, valamint
- ❖ a magyar tudás és innováció hasznosításával javítja Magyarország nemzetközi versenyképességét,
- ❖ egyben segíti a magyar gazdaság szereplőinek (kkv-k, start-up-ok is) nemzetközi integrációját, a nemzetközi értékláncokba való bekapcsolódását.

Az exportáló, a digitális termékeket, szolgáltatásokat exportáló vállalatok, vállalkozások tevékenységükből fakadóan kiemelt szereplői a nemzetközi együttműködésnek, a nemzetközi kapcsolatoknak és mindig is meghatározó szerepet töltek az IVSZ működésében.

¹⁷ <https://digitalisioletprogram.hu/>

¹⁸ <https://digitalisioletprogram.hu/hu/tartalom/des-magyarorszag-digitalis-exportfejlesztési-strategiaja>

¹⁹ <https://ivsz.hu/economic-footprint-kutatas-es-a-digitalis-gazdasag-meresenek-uj-modszertana/>

2.4. Nemzetközi érdekképviselő – DIGITALEUROPE

Az IVSZ nemzetközi tevékenység során mindig fontos volt a **DIGITALEUROPE²⁰ (illetve az előd szervezetében meglévő) tagság**. A DIGITALEUROPE a vezető európai érdekképviselői szövetség, amely a digitálisan átalakuló iparágakat képviseli és olyan szabályozási környezet kialakításán dolgozik, amely lehetővé teszi az európai vállalkozások és polgárok számára, hogy a digitális technológiák révén minél versenyképesebbé, felkészültebbé váljanak az európai gazdasági növekedés és társadalmi jólét emelésének érdekében. Tagjai aktív közreműködésével és professzionális működésével **alakítja az európai iparpolitikai álláspontokat és részt vesz a vonatkozó uniós szakpolitikák kidolgozásában, végrehajtásában**. A DIGITALEUROPE tagsága több mint **36 000 Európában működő, vagy itt befektető vállalkozást képvisel**. A szervezetnek 94 olyan vállalat is közvetlenül tagja, amelyek tevékenységi területükön világszerte vezető szerepet töltenek be a digitalizáció területén, emellett 38, az IVSZ-hez hasonló európai nemzeti érdekképviselő is tagjai között szerepel.

A DIGITALEUROPE az elmúlt években folytatott következetes és magas szakmai színvonalú tevékenységével, a **digitalizáció, a digitális transzformáció ügyének egyik legbefolyásosabb európai szakmai szervezetévé vált, jelentős hatást gyakorolva az Európai Unió digitális stratégiájának, valamint egyes szakpolitikáinak alakítására, illetve a pénzügyi források mind nagyobb arányú digitalizációra történő allokálásának európai stratégiájára, valamint a transzatlanti együttműködés elősegítésére**.

A DIGITALEUROPE tevékenységét, a meghatározott stratégia irányok alapján úgy nevezett „**Policy Group**”-kba, illetve „**Working Group**”-kba szervezte, amely szervezeti egységekben egyaránt képviseltetik **magukat a tagvállalatok, a nemzeti érdekképviseltek, illetve a DIGITALEUROPE irodájának szakértő munkatársai** és éves munkatervük alapján részt vesznek az EU-s szakpolitikák kialakításában, véleményezésében, az álláspontok konszolidációjában, egyes konkrét kérdésekkel kapcsolatos álláspont kialakításában, illetve a stratégia dokumentumok elkészítésében. Az említett „Policy Group”-ok (PG), illetve az azok keretén belül működő „Working Group”-ok (WG) a következők:

- ❖ **Digital Commerce PG**
 - Copyright WG
 - Consumer Policy WG
 - Intermediary Liability WG
- ❖ **Infrastructure, Privacy & Security PG**
 - Infrastructure & Services WG
 - Privacy & Security WG
 - SpectrumWG
- ❖ **Digital Sustainability PG**
 - Chemicals WG
 - Ecodesign WG
 - Waste WG
 - Responsible Business Conduct WG
- ❖ **Digital Technology & Innovation PG**
 - Audiovisual WG
 - e-Inclusion WG
 - Product Compliance & Market Access WG
 - Research & Innovation WG
 - Standards & Interoperability WG
 - Intellectual Property Rights WG
- ❖ **Digital Trade PG**
 - Digital Taxation WG
 - Export Control & Customs WG
 - WTO & Trade Agreements WG
 - Market Access to Third Countries WG

²⁰ <https://digitaleurope.org/-„The voice of digitally transforming industries”>

❖ Digital Transformation PG

- AI & Data WG
- Autonomous Driving WG
- Digital Finance WG
- Digital Health WG
- Digital Manufacturing WG
- Digital Skills WG
- Green Deal WG

A DIGITALEUROPE itt ismertetett szervezeti felépítésében **több azonosság is fellelhető az IVSZ munkacsoport-struktúrájával való összehasonlításban**, ami megfelelő alapot, kiindulási pontot teremthet a nemzetközi munkába való még aktívabb bekapcsolódásra.

A DIGITALEUROPE **stratégiaalkotó, valamint Európa digitális átalakulásának legfőbb irányait, legfontosabb kihívásait és az azokra adandó válaszokat meghatározó tevékenysége megalapozásaként folyamatosan jelentet meg tanulmányokat, elemzéseket, döntéselőkészítő anyagokat is.** Ezen dokumentumok között kiemelt helyet foglalnak el azok, - **az elmúlt évek során (2019-2022) elkészített átfogó javaslatokat megfogalmazó szakmai anyagok** -, amelyek jelentős mértékben járultak **hozzá, a digitalizációt, technológiai fejlődést, az innovációt érintő**, az európai gazdaság és társadalom újjáépítését, versenyképességének, ellenállóképességének növelését, fejlődését szolgáló EU-s döntések, jogszabályok megalapozásához, meghozatalához. A teljesség igénye nélkül, az alábbiakban ismertetünk néhányat ezen dokumentumok közül:

- ❖ „*Manifesto: A Stronger Digital Europe – Our Call to Action towards 2025*”²¹ – 2019 február
- ❖ „*Digitalisation as key for a sustainable Europe - our Call to Action for the EU's Strategic Agenda 2019-2024*” – 2019 június²²
- ❖ „*Pan-European survey on the impact of COVID-19 on the digital industry*”²³ – 2020. április
- ❖ „*How to spend it: A digital Investment Plan for Europe*”²⁴ – 2020. október
- ❖ „*Schrems II Impact Survey Report*”²⁵ – 2020. november
- ❖ „*Scaling in Europe*”²⁶ – 2021. február
- ❖ „*Data Flows & The Digital Decade*” (*The Value of Cross-border Data Flows to Europe: Risk and Opportunities, Frontiers Economics*)²⁷ – 2021. június
- ❖ „*Digital action = Climate action: 8 ideas to accelerate the twin transition*”²⁸ – 2021. október
- ❖ „*A digital health decade: from ambition to action*”²⁹ – 2021. november
- ❖ „*Becoming tech allies: 24 targets for the EU-US Trade & Technology Council by 2024*”³⁰ – 2022. február

A DIGITALEUROPE **tevékenységében** meghatározó szerepet töltte be az EU által indított és a digitalizációhoz kapcsolódó **páneurópai tematikus projektekben**³¹ - úgy, mint az „AI High Level Expert Group”, „GAIA-X”, „EU-US Trade & Technology Council”, „EU Industry Forum”, „Digital Skills and Jobs Platform”, „Women4IT”, „European Software Skills Alliance”, „Blockchain Skills for Europe”, „Digital SkillUp”, „AccessibiliTech”, „Digital Europe Funding Program: Manufacturing, Health, Green, Skills” (pályázat alatt) - való részvétel is.

²¹ <https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2019/02/DIGITALEUROPE-%E2%80%93-Our-Call-to-Action-for-A-STRONGER-DIGITAL-EUROPE.pdf>

²² https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2019/06/Narrative_Sustainability_0620_WEB.pdf

²³ <https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2020/04/Survey-EU-results-DIGITALEUROPE-Trade-associations.pdf>

²⁴ https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2020/10/DIGITALEUROPE_How-to-spend-it_A-digital-investment-plan-for-Europe.pdf

²⁵ https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2020/11/DIGITALEUROPE_Schrems-II-Impact-Survey_November-2020.pdf

²⁶ <https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2021/02/DIGITAL-EUROPE-SCALING-IN-EUROPE-REPORT.pdf>

²⁷ https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2021/06/DIGITALEUROPE_Data-flows-and-the-Digital-Decade.pdf

²⁸ https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2021/10/DIGITALEUROPE_Digital-action-Climate-action.pdf

²⁹ https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2021/11/DIGITALEUROPE_A-digital-health-decade_From-ambition-to-action.pdf

³⁰ <https://www.digitaleurope.org/wp/wp-content/uploads/2022/01/DIGITALEUROPE-Becoming-tech-allies-24-targets-for-the-EU-US-Trade-Technology-Council-by-2024.pdf>

³¹ <https://www.digitaleurope.org/projects/>

Mindenképpen említést kell tenni, a DIGITALEUROPE által létrehozott és immár ötödik éve megrendezésre kerülő „Masters of Digital”³² rendezvényről, ami a legnagyobb digitális politikával foglalkozó konferencia Brüsszelben, és amelynek keretében az uniós intézmények képviselőinek, a kormányoknak, a vállalkozásoknak és a nemzeti digitális érdekvédelmi szervezeteknek részvételével megvitatásra kerülnek a digitalizáció, a digitális transzformáció legfontosabb kérdései, kihívásai. **A 2022-ben megrendezett konferencia legfőbb témái voltak** (i) milyen szerepe van a mesterséges intelligenciának a üzleti tevékenység megváltozásában, (ii) miként használhatjuk fel az adatokat az életminőségünk javítására, (iii) hogyan lehetünk biztonságban a digitális világban, miként léphetünk fel a kiberfenyegetésekkel, kibertámadásokkal szemben, (iv) mit kell tennünk, hogy megtörténjen a zöldtechnológiai forradalom, (v) mik azok legfontosabb tényezők, amelyek segíthetik, katalizálhatják a határokon átnyúló megoldások, együttműködések mind szélesebb körű elterjedését.

A rendezvény keretében minden évben díjazásra kerül az év legígéretesebb európai start-up/scale vállalkozása, aki elnyeri a „Future Unicorn Award” címet. A díj létrehozásának háttérét az adta, hogy ma a világ unikornisainak csak körülbelül 12%-a található Európában és bár ez jelentős növekedés a 2014-es mindössze 6%-hoz képest, közel sem reprezentálja Európa gazdasági súlyát. **A DIGITALEUROPE a digitális vezető szerep sikermutatói között azt a célt is kitűzte, hogy Európa 2025-re a világ unikornisainak legalább 25%-ának adjon otthont.** A díj nagyszerű lehetőség arra, hogy bemutatkozhassanak azok a feltörekvő európai innovatív vállalkozások, amelyek potenciálisan a jövő unikornisaivá válhatnak (vagyis a jövőben egymilliárd dollárt meghaladó cégértékkel rendelkezzenek). A versenyen minden évben sikerrel szerepelnek az IVSZ által kiválasztott magyar jelöltek és a díj nyertese 2021-ben a magyar jelölt, az Oncompass cég volt. Az ezen területen történő további és sorosabb együttműködés során fontos szerepe lehet a Start-up Hungary-nak is.

Az IVSZ az elmúlt időszakban egyre aktívabban vett részt a DIGITALEUROPE munkájában, mind stratégiai, mind pedig operatív szinteken. Az IVSZ-s kollégák több ciklusban is elnökségi tagként képviselték Magyarországot, az IVSZ-t a DIGITALEUROPE-ban, jelentősen hozzájárulva annak sikeres és hatékony működéséhez, illetve a stratégiai dokumentumok elkészítéséhez, a stratégiák implementálásához. **Emellett több kiemelt projektbe is aktív résztvevő az IVSZ,** így például vezető szerepet töltött, tölt be az „EU Industry Forum”, „Digital Skills and Jobs Platform”, „Women4IT”, „European Software Skills Alliance” projektek megvalósításában.

A magyar képviselők, korábbi munkájuk elismeréseként és szakmai felkészültségük alapján **több magasszintű tanácsadó testületben is helyet kaptak,** így az IVSZ tagokat delegált a DIGITALEUROPE által létrehozott „Executive Advisory Group on COVID-19”³³, valamint az „Executive Council for Health”³⁴ testületekbe.

Ehelyütt kell újra kiemelni még, hogy a DIGITALEUROPE nemcsak az EU-s vállalatokat, az EU-ban működő nemzeti digitális szövetségeket képviseli, hanem az EU-n kívüli európai országok szervezeteit is, amelyek közül fontos kiemelni a brit testvérszervezetünket, a TechUK-t³⁵. A brit érdekképviselet tevékenysége példaértékű, mind a digitális stratégia alkotás terén, az innovációs szemléletformálásban, üzlet-, és piacfejlesztésben, mind pedig a brit gazdaság digitális transzformációjának, technológiai fejlődésének elősegítésében. Az IVSZ-nek és régiós szereplőknek a TechUK-val való együttműködését érdemes lenne jobban elmélyíteni, kiszélesíteni, már csak azért is, mert a brit piac is komoly üzleti lehetőségeket kínál a hazai és térségünk vállalkozásai számára.

Bár a DIGITALEUROPE-nak jelenleg nem tagja egyetlen izraeli székhelyű szervezet sem, az Izraellel történő együttműködés, - nem feltétlenül a DIGITALEUROPE keretein belül - szintén komoly lehetőséget kínálhat, különös tekintettel a digitális készségek fejlesztése, az oktatás, az innováció, valamint a startup-ok közötti kooperáció területein, mint például a IATI (Israel Advanced Technology Industries)-val³⁶, és/vagy IAESI (Israeli Association of Electronics & Software Industries) digitális iparági érdekképviseletekkel. A V4-k tevékenységében ez az irány már megjelent, a V4+ stratégia mentén.

³² <https://mastersofdigital.org/>

³³ <https://www.digitaleurope.org/news/digitaleurope-launches-executive-advisory-group-on-covid-19/>

³⁴ <https://www.digitaleurope.org/news/digitaleurope-launches-its-executive-council-for-health/>

³⁵ <https://www.techuk.org/>

³⁶ <https://iati.co.il/>

2.5. Visegrádi Együttműködés – DigitalV4 Platform

A visegrádi országok (V4: Csehország, Magyarország, Lengyelország és Szlovákia) partnersége jelenleg Közép-Európa legtisztább, – a történelmi múlt, a földrajzi elhelyezkedés és természetesen a gazdasági-, társadalmi fejlettség, fejlődési pálya azonosságai mentén –, a leginkább organikus fejlődés során kialakult közép-európai együttműködés, amely **2021-ben ünnepelte létrejöttének 30. évfordulóját (csakúgy, mint az IVSZ)** és ami mára már az egyik legfontosabb platformjává vált a közép-európai érdekek képviselőjének, illetve a közös regionális fellépésnek, kooperációnak.

V4 országok együttesen közel 64 millió lakost (14,2% az EU-27-ből), több, mint 990 milliárd euró GDP-t (7,1% az EU-27-ből) és 30 milliónál meghaladó foglalkoztatottat (14% az EU-27-ből) képviselnek³⁷.

A V4 együttműködés alapját a minden szinten megjelenő kölcsönös kapcsolatok alkotják – a legmagasabb szintű politikai csúcstalálkozóktól a szakértői és diplomáciai találkozókig, a régióban működő civil szervezetek tevékenységéig, agytrösztök és kutatótestületek létrehozásáig, kulturális intézmények működéséig, vagy éppen magánszemélyek által életrehívott kezdeményezésekig.

A stratégiai együttműködés és közös projektek kiemelt területei a kultúra, a környezetvédelem, a belső biztonság, a védelem, a tudomány és az oktatás, a közlekedés, a turizmus és az energia biztonság. Az **elmúlt két év során azonban egyre inkább megerősödött**, megelégnélt az együttgondolkodás, a közös stratégiaalkotás, a kooperáció, a közös fellépés és a közös projektekben való részvétel **az információ technológia, a digitalizáció, a térség digitális transzformációja terén is.**

2021. február közepén a V4-ek miniszterelnökei a digitalizáció témakörét hivatalosan is beemelték az országok közös politikai-, gazdasági együttműködésének rendszerébe, amikor is közös nyilatkozatot írtak együttműködésről, **Krakkóban³⁸**. A deklarációban rögzítésre került, hogy a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődéséhez elengedhetetlen a térség digitális transzformációjának felgyorsítása, és ennek elősegítése érdekében tovább kell erősíteni a V4-ek együttműködését a digitális ügyek terén az alábbiak szerint:

- ❖ a **2021–2027-es többéves pénzügyi források és a NextGenerationEU (RRF)** keretében rendelkezésre álló uniós forrásoknak a **digitalizációt segítő hatékony felhasználása³⁹**
- ❖ közös **együttműködési keret kiépítése** a digitális ügyekben
- ❖ **együttműködés a régió digitális transzformációjában**, különösen a közös V4-es digitális projektekhez nyújtott uniós források biztosítása érdekében
- ❖ fenntartható **K+F+I** együttműködés kialakítása a **tudományos és egyetemi kutatóközpontok** között a digitalizáció területén
- ❖ **kiemelt területek:** számítástechnikai háttér és adatinfrastruktúra - Big Data, Ipar 4.0, felhő- és peremhálózatok, nagy teljesítményű számítástechnika (HPC), kvantumszámítástechnika kapacitások mesterséges intelligencia (AI), robotika, gépi tanulás, blokklánc, IoT, kiberbiztonság, digitális készségek és kompetenciák, valamint a telekommunikáció
- ❖ az **innovatív kkv-k és startup-ok** tudatosítása a határokon átnyúló együttműködés kialakításának ösztönzésére
- ❖ **tudásbázisok, tudásközpontok** kiépítése, közös **nemzetközi rendezvények** támogatása, a **legjobb gyakorlatok cseréje**, az eredmények kölcsönös népszerűsítése a digitalizáció területén

³⁷ 2019-es EuroStat adatok alapján, E-27 (UK nélkül)

³⁸ <https://www.visegradgroup.eu/download.php?docID=458>

https://digitalv4.eu/wp-content/uploads/2021/03/Position_V4_Digital_Declaration_2021.pdf

³⁹ Itt fontos megemlíteni, hogy a lengyel és magyar RRF tervek az EU Bizottság által, ezen dokumentum elkészítésének időpontjában még nem kerültek jóváhagyásra, illetve, hogy az Európai Bíróság 2022. február 16-án kihirdetett ítélete alapján az EU-s források kifizetését az EU Bizottság jogállamisági feltételekhez is kötheti:

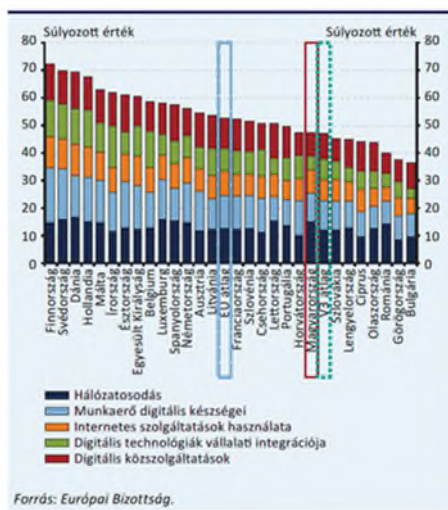
<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2022-02/cp220028en.pdf>

- ❖ együttműködés a vonatkozó **uniós szintű jogszabályok előkészítésében**, amely hozzájárul a **határokon átnyúló digitális projektek** létrejöttéhez és sikeres működéséhez
- ❖ sürgős cselekvést igénylő **globális kihívások azonosítása** (pl. súlyos világvármány, természeti katasztrófák stb.), ahol a régiós IKT-szakértők és a digitális vállalkozások azonnali és **közös fellépése** sikeresen járulhat hozzá a gyors és hatékony megoldásokhoz

Mindez nagyban köszönhető a 2019 decemberében, az **V4 országok digitális érdekvédelmi szervezetei által létrehozott DigitalV4 Platform**⁴⁰ következetes szakmai munkájának, és természetesen a COVID-19 járvány gazdasági, társadalmi kihívásainak is. A fenti célok sikeres megvalósításában kiemelt szerepe van és lesz a **DigitalV4 Platform**nak, amely **két fontos felismerés mentén került létrehozásra**:

- ❖ a régió országainak **gazdasági, társadalmi és digitális fejlettségi szintje közel azonos**, valamint alapvetően **homogén piacok**, a digitalizáció és a **digitális transzformáció területén tapasztalható lemaradás**
- ❖ mivel az alapító szervezetek (KIGEIT, PIIT, ZIPSEE - Lengyelország, ITAS - Szlovákia, IVSZ) mindannyian a DIGITALEUROPE tagjai is, akik nagyon sok pozitív európai kezdeményezéssel, projekttel, szabályozási kérdéssel találkoztak, találkoznak, de ugyanakkor a **DIGITALEUROPE-n belül nem minden esetben lehetséges és nem is várható el a regionális érdekek**, Európa egyes régióinak eltérő fejlettségi szintből eredő különbségek **teljeskörű, minden esetben hatékony érvényre juttatása**.

Az alábbi ábrák a V4 országok gazdasági, társadalmi fejlettség és a versenyképesség terén meglévő hasonlóságait, illetve más országoktól és az EU átlagától való eltéréseket hivatottak bemutatni egyrészt a **DESI 2020**, másrészt pedig az **MNB Versenyképességi Indexének, 2020** adatai alapján.

7. számú ábra: DESI 2020, Forrás: MNB

8. számú ábra: MNB Versenyképességi Index 2020, Forrás: MNB

A **V4 Digital Platform** legfőbb célja, hogy a régió **digitális sajátosságait megismertesse és közelebb hozza a V4 kormányaihoz, politikai döntéshozóihoz**, valamint, hogy **megteremtse a tágabb közép-kelet-európai régió digitális partnerségének kereteit, illetve kialakítsa a multilaterális kooperáció rendszerét**. A regionális digitális együttműködés fókuszaként **három kiemelt területet** határozott meg:

- ❖ **digitális oktatás** - az alapfokú oktatástól a felnőttképzésig
- ❖ **kkv-k technológiai és digitális készségeinek fejlesztésével, a kkv-k digitális transzformációja**

⁴⁰ <https://digitalv4.eu/>

❖ **a regionális innovációs-, és startup és scaleup ökoszisztéma erősítése, fejlesztése**

Itt említést kell tennünk a 2000. júniusban a V4 országok által létrehozott pozsonyi székhelyű, **International Visegrad Fund-ról**⁴¹ (Alap, vagy IVF), amely több értékelés szerint a V4-ek egyik legsikeresebb közös vállalkozása. Az Alap pénzügyileg támogatja és erősíti a tagországok együttműködését a kultúra, a tudomány és kutatás, az oktatás területén, illetve **2021 év során, DigitalV4 platform kezdeményezésére a digitalizáció, a digitális transzformáció témaköre is bekerült az Alap támogatási politikájába**. Az Alap ma már évente 8 millió EUR-s támogatási költségkeretből gazdálkodik, amelyeket pályázatok keretében oszt szét.

A **DigitalV4 platform megkezdte az Alappal történő stratégiai partnerség kiépítését** is, amelynek keretében első lépésként elvi megállapodás született arról, hogy minden V4-es digitális érdekszövetség egy-egy **regionális, a digitalizáció témáját érintő pályázatot** nyújt be. Az **első ilyen nyertes pályázat**, a szlovák kezdeményezésű, a V4 országok legnagyobb és legátfogóbb **digitális készségeket felmérő kutatása az „IT Fitness Test 2022”**⁴². A **második jelenleg értékelési szakaszban lévő pályázat**, az IVSZ által szervezett projekt, a **„Digital Solution Matchmaking Platform for SMEs”**, ami szintén az IVSZ által létrehozott **„digitalismegoldasok.hu”**⁴³ keresőoldal, virtuális piactér regionális kiterjesztését szolgálja és elsősorban azoknak a vállalkozásoknak nyújt segítséget, amelyek modernizálásukhoz, digitális transzformációjukhoz keresnek eszközöket, szakértőket, szolgáltatásokat, megoldás-szállítókat. Terveink szerint **a következő lengyel projekt a kiberbiztonság kérdéskörére fókuszál** majd.

2021-2022-ben Magyarország a V4 Együttműködés soros elnöke⁴⁴ és programjában, a **„V4 -Recharging Europe”**⁴⁵-ban olyan területekre koncentrál, ahol a Visegrádi Csoport kézzelfogható eredményeket, hozzáadott értéket tud felmutatni, és amelyek között a különböző EU-politikáktól kezdve globális ügyekig terjedő, az alábbi legfőbb célkitűzések szerepelnek:

- ❖ Európai Visegrád
- ❖ Regionális Visegrád
- ❖ **Digitális Visegrád**
- ❖ Globális Visegrád

A V4 elnökségi program mottója: a **„V4 összeköt”**, ami utal a visegrádi együttműködés jelentős pozitív hatására, amely a négy országot politikai, gazdasági, kulturális értelemben összekapcsolja, valamint arra, hogy kiemelt cél a térség energetikai és közlekedési összeköttetéseinek javítása, illetve **egy innovatív, a digitális korszakba lépő V4 térség kialakítása**.

Mindemellett fontos tényező, hogy **2022. második félévében Csehország adja az Európai Unió Tanácsának soros elnökségét, illetve 2024. júliusától Magyarország, majd azt követően 2025. június végéig Lengyelország biztosítja a soros elnökséget**, ami **kedvező lehetőséget teremt a digitális ügyek kiemelt kezelésére, valamint adott esetben a régió érdekeinek karakteresebb megjelenítésére** is.

Mindezt támogatják, a 2021. decemberében, a jelenlegi francia és soron következő cseh és svéd elnökség képviselői, valamint a Külügyek Tanácsának elnöki tisztét betöltő főképviseelő által elkészített **másfél éves (2022. január 1. – 2023. június 30.) elnökségi stratégiai menetrend**⁴⁶ meghatározó elemei is, mint **„a digitális transzformáció elősegítése és előnyeinek teljes körű kiaknázása”,** valamint **„régiók fejlesztésének támogatása”**.

⁴¹ <https://www.visegradfund.org/>

⁴² <https://itfitness.eu/hu/>

⁴³ <https://digitalismegoldasok.hu/>

⁴⁴ <https://v4.mfa.gov.hu/>

⁴⁵ https://v4.mfa.gov.hu/asset/view/139043/Programme_of_the_HU_V4_Presidency_2021-22.pdf

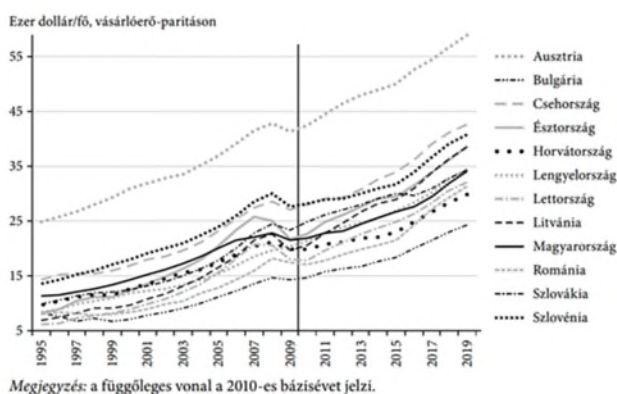
⁴⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14441-2021-INIT/hu/pdf>

2.6. „Three Seas Initiative” (3Seas) együttműködés – CEE Digital Coalition

A 2015-ben, Lengyelország és Horvátország kezdeményezésére létrejött a 3Seas közép-kelet-európai együttműködés⁴⁷, amely 12 EU-tagállamot fog össze a Balti-, a Fekete- és az Adriai-tenger közötti térségben – Ausztria, Bulgária, Horvátország, Csehország, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia.

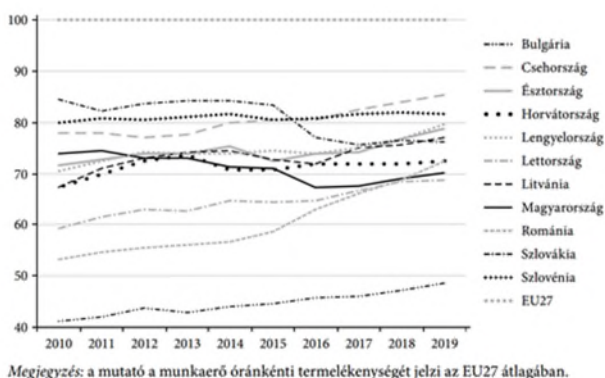
A 12 ország történelmében a közös pont, hogy a „vasfüggöny”, amely évtizedekre elszigetelte a régiót és meggátolta azok természetes társadalmi fejlődését, gazdasági növekedését és nemzetközi integrációját, (természetesen ez alól Ausztria egyfajta kivételt jelent). Míg például Európa nyugati felét utak és vasutak, elektromos vezetékek, valamint olaj- és gázvezetékek, valamint fejlett telekommunikációs hálózatok kötötték össze, addig Közép-Kelet-Európa országai a modern infrastruktúra tekintetében jelentősen elszakadtak Európa nyugati felétől és egymástól is, ami leginkább a régió észak-déli tengelye mentén volt érzékelhető. Bár az Európai Unió közös gazdasági-, és vámtere, valamint az EU-s kohéziós és strukturális alapokhoz való hozzáférés megnyitotta az utat a kontinens egészének stabil fejlődése előtt, a közép-kelet-európai országok továbbra is különböznek nyugat-európai társaiktól különösen gazdasági lemaradásuk és infrastrukturális fejletlenségük miatt. Az Európai Unió kollektív politikája ellenére a 20. század második felében kialakult gazdasági és társadalmi szakadékot még nem sikerült megfelelő módon áthidalni. A becslések szerint az infrastruktúra-, energia- és digitális beruházások elmaradása az évek során 1,15 billió euróra nőtt⁴⁸. Ennek a hiánynak a felszámolása, a leginnovatívabb megoldások alkalmazásával, fejlesztésével, a digitalizáció kiteljesítésével az energia- és közlekedési rendszerek terén óriási lökést adhat a régió fejlődésének, és így a régió hatékonyabban illeszkedhet az európai és a globális ellátási láncokba, ezzel is erősítve az EU kohézióját és a régió transzatlanti integrációját.

A „3Seas” országok 2019-ben együttesen több, mint 111 millió lakost (cc. 25% az EU-27-ből), 1.880 milliárd eurót meghaladó GDP-t (cc. 14% az EU-27-ből) és 52 milliónál nagyobb számú foglalkoztatottat (cc. 25% az EU-27-ből) képviselnek⁴⁹, miközben termelékenységük jelentős elmaradása mellett is átlagos gazdasági növekedésük 2015-2019 között 3,5% volt, szemben az Európai Unió 2,1%-val⁵⁰, amellett, hogy az egy főre jutó átlagos GDP-jük nem éri el az uniós átlag 80%-t.

9. számú ábra: 3Seas - GDP/fő, 1995-2019

Forrás: Györfly Dóra: Felzárkozási pályák Kelet-Közép-Európában két válság között, Közgazdasági Szemle LXVIII évf., 2021. január

10. számú ábra: 3Seas – Munkaerő termelékenység 2010-2019

⁴⁷ <https://3seas.eu/>

⁴⁸ <https://3seas.eu/about/threeseasstory> - Lack of Investments

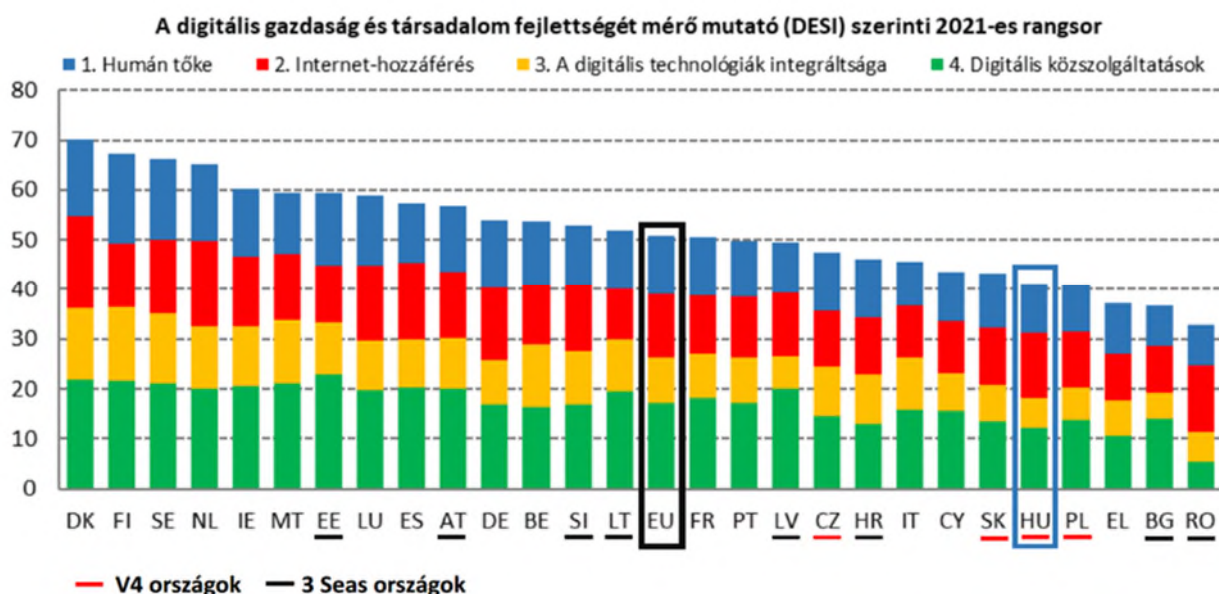
⁴⁹ 2019-es EuroStat adatok alapján, E-27 (UK nélkül)

⁵⁰ <https://3seas.eu/about/threeseasstory> - Untapped potential - E-28 (Ausztriával and UK-val)

A fentiekből következően a „3Seas” partnerségben részt vevő országok legfőbb célként

- ❖ gazdasági növekedés erősítését és ezáltal a társadalmi jólét növelését
- ❖ az energia-, és kiberbiztonság kérdéskörét, valamint
- ❖ az erősebb és összetartóbb Európa létrehozását

tűzték ki, amely célok elérése érdekében közös **stratégiai fellépést, régiós projektek** elindítását, támogatását határozták el, **kiemelten az infrastruktúra fejlesztés, az energia-, a közlekedési-, és a digitális szektorokban.** Ezen célok megvalósítását a régióon belüli és a szomszédos országokkal folytatott **kereskedelem-, és szolgáltatásfejlesztés, kutatási, innovációs, startup/scaleup együttműködések** támogatásával és a **digitális transzformáció felgyorsításával** is szükséges segíteni. Mindezt alátámasztja az a tény is, hogy a **térség országai jellemzően a „lemaradók” között szerepelnek az EU-s országok digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő DESI 2021 mutatók alapján.**

11. számú ábra: Digital Economy and Society Index (DESI) 2021, Forrás: EU

A kitűzött célok jelentőségét a **COVID-19 járvány hatásai is bizonyítják.** Mint azt korábban is bemutatásra került, a globális egészségügyi válság idején a digitális ipar kritikus szerepet játszott a járványkezelés, a közigazgatás, az üzleti élet, az oktatás működésének fenntartásában, valamint a szociális kapcsolattartásban. Ennek a folyamatnak a fenntartása kiemelten fontos feladat a régióban, a világjárvány okozta válságot követően ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a **digitalizáció, az IKT szektor és a kapcsolódó új feltörekvő iparágak a legfontosabb hajtóereje Közép-Kelet-Európa gazdasági fellendülésének, versenyképességének, felzárkózásának, amiben kiemelt szerepet kell biztosítani a nemzetközi partnerség rendszerének, valamint a határon átnyúló digitális projektek támogatásának.**

Mindezt felismerve és támogatva, **2020. szeptemberében, a DigitalV4 tapasztalatait és eddigi munkáját is értékelve,** a „3Seas” térség országait képviselő nemzeti érdekképviseleti szervezetek, varsói nyilatkozatukkal létrehozták „**CEE Digital Coalition**”⁵¹-t. Az alapító tagok, köztük az IVSZ is, az együttműködés alábbi kulcsterületeit határozták meg:

- ❖ **Digitális kompetenciák fejlesztése**
 - válaszok a munkaerőpiac digitális kihívásaira

⁵¹ <https://digitalv4.eu/the-digital-industry-from-the-cee-have-warsaw-digital-declaration/>

- oktatási rendszerek „digitális átalakítása”
- ❖ **Befektetések növelése a fejlett technológiákba** és azok használatának kiterjesztésébe
 - AI, IoT, Cloud, számítógép kapacitások növelése
 - K+F+I
 - nagy sávszélességű hozzáférés
- ❖ **5G hálózatok és technológiák fejlesztése**
 - hálózatok kiépítésének felgyorsítása
 - technológiák standardizálása
 - egységes innovatív termékek és szolgáltatások fejlesztése
- ❖ **Adatgazdaság fejlesztése**
 - közadatvagyonhoz való hozzáférés biztosítása
- ❖ **Kiberbiztonság erősítése**
 - tudatosság növelése
 - technológiák, szolgáltatások közös fejlesztése
 - kiberbiztonsági ipar fejlesztése
- ❖ **Startup-ok, scaleupok támogatása, fejlesztése**
 - támogató szabályozói környezet kialakítása
 - régiós együttműködés preferálása
- ❖ **Egységes és világos szabályozási környezet kialakítása**
 - digitális innovációk „akadálymentesítése”
 - harmonizált regionális álláspont kialakítása
 - régiós szintű tőkevonzó képesség fejlesztése

A kulcsterületeken megvalósuló, megvalósítandó fejlesztésekhez a **„3Seas” országok digitális érdekvédelmi szervezetei érdemi szakmai támogatást nyújtanak**, meglévő széleskörű tapasztalataikra, tudásukra és szakmai kapcsolataikra építve, valamint nemzetközi, valamint regionális pozícióik széleskörű kihasználása mellett.

A „3Seas” országok, a térség **kulcsfontosságú infrastrukturális programjainak finanszírozására**, - a Visegrad Fund mintájára, de attól érdemben eltérő stratégiával - **2019-ben megalapították a luxemburgi székhelyű „Three Seas Initiative Investment Fund”⁵² nemzetközi befektetési alapot**, azzal a céllal, hogy kiegészítve EU pénzügyi eszközeit, piaci alapon fektessen be a térség észak-déli irányú közlekedési, energetikai és digitális infrastruktúrájának gyorsabb ütemű fejlesztését biztosító projektekbe. Az Alap indulóvagyonát a „3Seas” országok nemzeti fejlesztési bankjai bocsátották rendelkezésre, és teljes pénzügyi kötelezettségvállalásuk 2022-ben, **913 millió euróra nőtt. 2020. decemberében a magyar EXIM Bank 20 millió eurós tőkebefektetési kötelezettségvállalással csatlakozott az Alaphoz**. A befektetési alapot a londoni székhelyű „Amber Infrastructure Group”⁵³ kezeli, amely további tőkebevonásokat is tervez magán intézményi befektetőktől, valamint nemzetközi multilaterális pénzügyi intézményektől.

2.7. További nemzetközi kapcsolódások

Enterprise Europe Network (EEN)⁵⁴ - a 2008-ban létrehozott és jelenleg az EU COSME⁵⁵ és Horizont 2020⁵⁶ programjai által társfinanszírozott hálózat célja a nemzetközi ambíciókkal rendelkező kis-, és közép vállalkozások (kkv-k) számára történő tanácsadás, támogatás, annak érdekében, hogy (i) segítse ezen vállalkozások nemzetközi piacokon való megjelenését, növekedését, (ii) a nemzetközi innovációs

⁵² <https://3siif.eu/>

⁵³ <https://www.amberinfrastructure.com/>

⁵⁴ <https://een.ec.europa.eu/>

⁵⁵ https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_hu

⁵⁶ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/home>

ökoszisztémába történő bekapcsolódást (technológia transzfer, K+F), valamint, hogy (iii) platformot biztosítson nemzetközi üzleti, szakmai partnerségek kialakításához. Az EEN világszerte több mint 60 országban működik és több, mint 600 tagszervezet 3000 szakértőjét tömöríti, közülük is kiemelt kapcsolatot tartanak fenn

- ❖ kereskedelmi és iparkamarákkal
- ❖ technológiai fejlesztő központokkal
- ❖ az innovációt támogató szervezetekkel
- ❖ egyetemi és akadémiai kutatóintézetekkel, valamint
- ❖ a regionális fejlesztési szervezetekkel.

Az EEN magyarországi taghálózat (EEN-HU) ⁵⁷ és annak munkáját, egy a HEPA Magyar Exportfejlesztési Ügynökség Nonprofit Zrt⁵⁸. által vezetett konzorcium irányítja és koordinálja, emellett partnerként két magyarországi régióban (Közép-Magyarország és Észak-Magyarország) közvetlenül nyújt a hálózat szolgáltatásokat. A konzorcium további tagjai megyei kereskedelmi-, és iparkamarák, valamint vállalkozásfejlesztési alapítványok. Az EEN-HU tevékenységét partnerkereső-, tájékoztató rendezvények, képzések és kiállítások szervezése, illetve üzleti lehetőségek közvetítése, valamint egyéni üzleti tanácsadási tevékenységek keretében végzi.

Emellett, az EEN-HU számos területen nyújt, - stratégiai partnerein keresztül - **egyéni, cégre szabott üzleti tanácsadást a vállalkozásoknak. A stratégiai partnerek – Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft., IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft., valamint az IVSZ.**

A nemzetközi kereskedelmi-, és iparkamarák helyével, szerepével, tevékenységével is szükséges foglalkozni a nemzetközi kapcsolatok vonatkozásában, aminek két fontos aspektusát érdemes kiemelni:

- ❖ **több országban, így a régióban is az IKT szektor, a digitális ágazatok legnagyobb érdekképviselői a nemzeti kereskedelmi-, és iparkamarák, pontosabban egy-egy divíziójuk, ugyanis a szűkebb szakmát képviselő érdekvédelmi szervezetek mérete kicsi, befolyásuk nem jelentős (ez a helyzet például Csehországban, Horvátországban és Szlovéniában)**
- ❖ **a Magyarországon működő nemzetközi vállalatok, illetve azok leányvállalatainak érdekképviselőt sok esetben az úgy nevezett külföldi, vagy vegyes kamarák is képviselik, amelyek közül több, az érdekképviselői szerepvállalás mellett komoly egyéb lobbis, érdekvédelmi, üzletfejlesztési, elemzési, tanulmány készítő tevékenységet is folytat, és akik között meghatározóak az Amerikai-Magyar Kereskedelmi Kamara, a Brit-Magyar Kereskedelmi Kamara, valamint a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara.**

A kamarákkal való jó kapcsolat kialakítása, fenntartása, stratégiai partnerség kialakítása mind regionálisan mind pedig bilaterálisan szintén a nemzetközi kapcsolatok fókuszában kell, hogy álljon.

2.8. Az IVSZ nemzetközi együttműködési tevékenységének SWOT elemzése

Az alábbi táblázat összefoglalja **mindazon tényezőket, amelyek (i) folytatása, erősítése, (ii) javítása, korrekciója, kiiktatása, (iii) kihasználása, kiaknázása, (iv) elhárítása, kezelése hangsúlyosabbá, hatékonyabbá és sikeresebbé teheti a nemzetközi együttműködést,** illetve ezen keresztül is biztosítható az ország, a térség digitális transzformációjának felgyorsítása, a gazdaság átalakítása, növekedése, versenyképességének fokozása, a társadalmi fejlődés, valamint az állam működésének modernizálása.

⁵⁷ <http://www.enterpriseurope.hu/hu/a-hazai-halozat>

⁵⁸ <https://hepa.hu/>

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ● Meglévő, hosszútávra visszatekintő nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi szervezetek tevékenységében, projektekben való részvétel ● Aktív, következetes és kezdeményező munka, valamint a partnerek által is elismert kompetencia ● Személyes és intézményes elkötelezettség a nemzetközi kapcsolatok fontossága mellett ● Nemzetközi vállalatok hosszútávra visszatekintő IVSZ tagsága és aktív tevékenysége ● Partnerszervezetek (DITALEUROPE és főként a régiós érdekképviselek) együttműködésre való nyitottsága, elkötelezettsége, velük kialakított jó kapcsolat ● A nemzetközi együttműködésben is kiemelt területeken meglévő komoly tudás és tapasztalat (digitális oktatás, innovációs szemléletformálás, ipar 4.0, startup) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nincs koherens, átfogó stratégia, illetve annak részlemai nem tudnak minden esetben érvényre jutni, az operatív támogatás hiányában ● Nem mindig megfelelő az értékajánlat ● Személyi és pénzügyi erőforrások szűkössége ● Nem minden esetben kellően mély az integrációnk a nemzetközi partneri együttműködésekben ● A kkv-k nemzetközi képviselőit alacsonyabb hatékonysága ● Nemzetközi kapcsolatokért felelős kormányzati, állami szereplőkkel, ügynökségekkel nincs stabil és folyamatos együttműködés, erős kapcsolat ● Nemzetközi jogszabályok, rendeletek, policy-k véleményezésének nincs meg a szakmai háttere, illetve kialakult rendje ● Nemzetközi kapcsolatok nem kellően hatékony külső és belső kommunikációja
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ● A COVID-19 járvány okozta válság hatására a nemzetközi együttműködések, partnerségek szerepe is felértékelődött ● A nemzetközi, főként regionális együttműködés nagyobb piaci lehetőségeket, hatékonyabb közös fellépést tesz lehetővé a vállalkozások napi tevékenységében és közös projektekben való részvételben ● A nemzetközi partnereinkkel közösen kialakított álláspontok hatékonyabb érvényre juttatása, érdemben befolyásolhatják a jogszabályalkotókat, a szakmai döntéshozókat, valamint a politikusokat, mind a nemzeti, mind pedig a nemzetközi szinten ● Az EU új programjai, pénzügyi forrásai kifejezetten támogatják a határokon átnyúló együttműködések, projekteket (a digitális transzformáció területén kiemelten is) ● A nemzetközi kooperáció, munka-, feladat-, tudás-, és jógyakorlat megosztás hatékonyabb forrásbevonást és forrásfelhasználást tesz lehetővé, a szinergiák széleskörű kihasználásával ● A nemzetközi együttműködések révén lehetőség nyílik a nemzetközi vállalatokkal való partnerség 	<ul style="list-style-type: none"> ● Geopolitikai, szövetségi és térségi politikai változások ● Politika, külpolitika, szakpolitika támogatásának hiánya ● A régió és/vagy Magyarország nemzetközi elszigetelődése, izolációja; az európai, transzatlanti együttműködés gyengülése ● Partnerség, együttműködés helyett az egyéni érdekérvényesítés előtérbe kerülése ● Új szereplők, új szövetségek, szövetségi prioritások megjelenése ● Források, erőforrások nem elégséges rendelkezésre állása

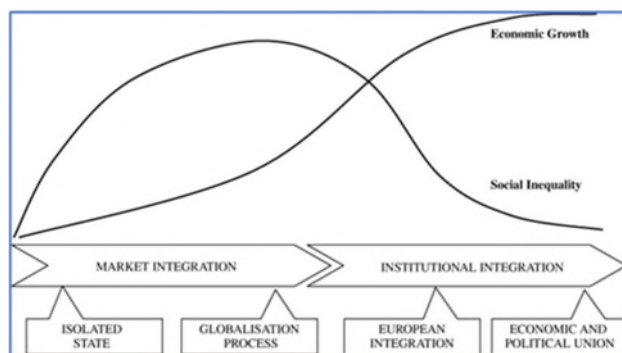
szélesítésére, illetve a kkv-k és startup-k még aktívabb bevonására	
---	--

3. Jövőkép és célok

3.1. Átfogó kép – Big Picture

A helyzetelemzésben ismertetett tényekkel és megállapításokkal összhangban, illetve azokból kiindulva **egyértelműen rögzíthető, hogy a digitalizáció, a digitális átalakulás sikeres megvalósítása elképzelhetetlen a nemzetközi kapcsolódás, együttműködés, partnerségek hiányában**, illetve ezek színvonalas, következetes, hatékony és **folyamatos építése, képviselete, fejlesztése, erősítése nélkül**. Az áruk és szolgáltatások, a tőke az emberek szabad áramlása, mozgása mellett, illetve azokhoz kapcsolódóan a hírek, információk, adatok, technológiák terjedése is, ma már szinte akadálytalan. A **gazdaság, a társadalom fejlődését a nemzetközi integráció, együttműködés, beágyazottság hiánya, alacsony szintje teljes mértékben ellehetetlenítheti, jelentősen gyengítheti az alkalmazkodóképességet és versenyképességet**. Különösen igaz ez napjainkban, amikor is, **a határokat nem ismerő digitalizáció által hajtott, a világ minden részére és az élet minden területére kiterjedő forradalmi átalakulás, változás zajlik**. A **digitális transzformáció ezen globális rendszerében csak azon térségek, országok, államok, gazdaságok, vállalkozások, társadalmak lehetnek, maradhatnak sikeresek, amelyek**

- ❖ a **technológiai fejlődés élvonalába tartoznak**, kihasználva és saját javukra fordítva a **digitális technológiákban rejlő innovációs potenciált**;
- ❖ minden szinten és folyamatosan **fejlesztik, erősítik a digitális készségeket, kompetenciákat**, illetve
- ❖ ezen két fenti ponttal is szoros összefüggésben **hatékony integrálódnak, kapcsolódnak és működnek a nemzetközi együttműködések rendszerében**.

12. számú ábra: *Forms of international integration and the trade-off between growth and inequality*, Forrás: *International Social Science Journal*, Ricardo Cappellin: „*International knowledge and innovation networks for European integration, cohesion, and enlargement*”

Természetesen a globális együttműködés rendszerében **fontos meghatározni a prioritásokat, a kiemelt stratégia kereteket**, aminek kijelölése során több tényezőt is figyelembe kell venni, így a természeti, a geográfiai, a történelmi, a gazdaságtörténeti, a politikátörténeti és a társadalmi fejlődés tényezőit, szempontjait is, amelyek egymáshoz is szorosan kapcsolódnak, kölcsönhatásban vannak egymással.

3.2. A nemzetközi együttműködés kiemelt területei

Figyelembe véve a helyzetelemzésben leírtakat, illetve az eddigi tapasztalatokat, megkezdett munkát és kialakított kapcsolatokat, a nemzetközi együttműködésnek **három kiemelt területe** került meghatározásra.

Ezen területek **önállóan és egymással összefüggésben is különleges jelentőséggel bírnak**, hiszen az együttműködő partnerek és az együttműködés legfőbb prioritásai sok esetben megegyeznek, átfedésben vannak, egymásra épülnek.

A nemzetközi együttműködési rendszerét **az alábbi három alappillére** szükséges építeni, illetve ezeken a kiemelt területeken kell folytatni:

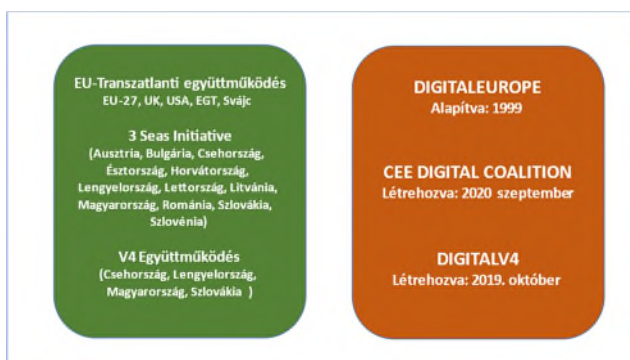
- ❖ **az EU-s és transzatlanti** kapcsolatok,
- ❖ a tágabban értelmezett **CEE térségi** kooperáció,
- ❖ valamint a **V4 országok** partnersége.

Az együttműködés rendszerének intézményes, és általános politikai, gazdasági, társadalmi keretei korábban kiépültek és jól meghatározott stratégia mentén folyamatosan működnek:

- ❖ **Európai Unió, NATO**
- ❖ **Three Seas Initiative**
- ❖ **Visegrad Group.**

Az **informatika, a digitális iparágak**, a digitális transzformáció szükségességének képviselőit, érdekképviselőit, a digitalizációnak a környezetre, a gazdaságra, a társadalomra, az állam működésére kifejtett hatásait elmező, bemutató, szemléletformáló, stratégiaalkotó és tanácsadó tevékenységet azonban, csak az olyan **szakmai szervezetek, platformok tudják hatékonyan ellátni, amelyek megfelelő szakmai tapasztalattal, tudással, háttérrel, elhivatottsággal** és nem utolsósorban **erőforrásokkal** is rendelkeznek, és amelyek **elkötelezettek, a digitalizációt amúgy is alapvetően jellemző „nemzetköziség”, nemzetközi együttműködés iránt.** Ennek alapján és az előbb ismertetett tágabb intézményes keretekhez szorosan illeszkedve, illetve azokon belül az **IVSZ-nek, alapvetően az alábbi szakmai szervezetekben, platformokban** kell folytatnia aktív és agilis nemzetközi tevékenységét, valamint építkező, fejlesztő munkáját:

- ❖ **DIGITALEUROPE**
- ❖ **CEE Digital Coalition**
- ❖ **DigitalV4.**

13. számú ábra: IVSZ nemzetközi együttműködés rendszere
Forrás: Saját szerkesztés

A kialakult intézményes rendszerek működéséhez **szervesen kapcsolódnak pénzügyi források, pénzügyi alapok**, amely források egyrészt a szervezetek **működését támogatják**, másrészt pedig, a meghatározott stratégiáik mentén kialakított **projekteket finanszírozzák**:

- ❖ **EU-s források**, alapok (például NextGenerationEU, MFF, Horizon, Interreg)
- ❖ **3Seas Investment Fund**

❖ **Visegrad Fund.**

Az alapok befektetési célpontjai között egyre nagyobb mértékben jelentek, jelennek meg az **innovációhoz, technológiai fejlődéshez, a digitalizációhoz, digitális transzformációhoz kapcsolódó témák**, projektek, fejlesztések. Ezt az irányt továbbra is folytatni, sőt bővíteni kell, törekedve arra, hogy a határokon átnyúló projektek minél nagyobb számban jelenhessenek meg.

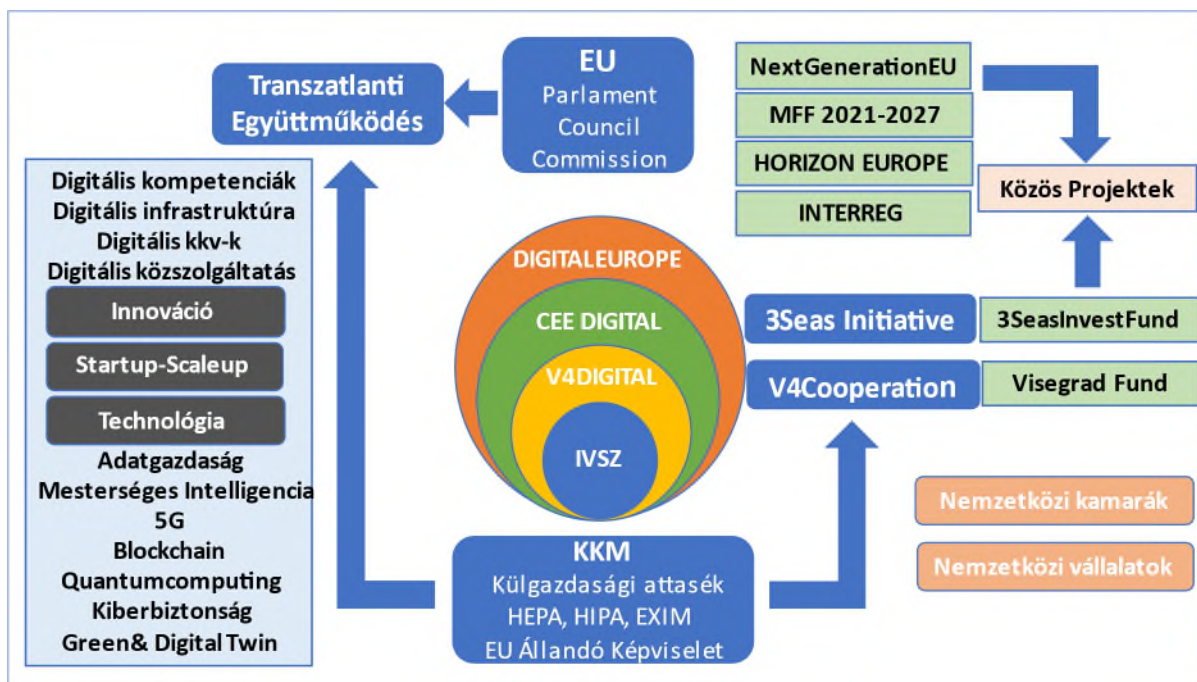

14. számú ábra: Nemzetközi együttműködés forrásai
Forrás: Saját szerkesztés

A fentiek mellett alapvetően **fontos meghatározni azokat a területeket, amelyekre a nemzetközi és ezen belül a regionális együttműködést fókuszálni kell.** Mindez fontos (i) a **prioritások** felállítása, (ii) a **közös tudás és fellépés** hatékonysága, egymást erősítő hatása, valamint (iii) az **erőforrások optimális allokációja** szempontjából is. A nemzetközi együttműködés tevékenységét, a digitalizáció alábbi kiemelt területeire kell koncentrálni:

- ❖ **digitális kompetenciák**, készségek fejlesztések – digitális oktatás, digitális képzés
- ❖ **digitális infrastruktúra** fejlesztése – optikai hálózatok, 5G
- ❖ **digitális közszolgáltatások** fejlesztése, kiterjesztése
- ❖ **innováció** – kkv-k digitális átállása, startup, scaleup ökoszisztéma fejlesztése
- ❖ **technológia fejlesztés** – adatgazdaság, quantum computing, mesterséges intelligencia, blockchain
- ❖ **kiberbiztonság** fejlesztése, erősítése
- ❖ **green & digital** – twin transition

Az alábbi táblázat összefoglalóan mutatja be az együttműködés intézményi, szervezeti, stratégiai és tartalmi kereteit.

15. számú ábra: IVSZ nemzetközi együttműködés intézményi, szervezeti, stratégiai és tartalmi keretei
 Forrás: Saját szerkesztés

4. Javaslatok

4.1. Átfogó, általános javaslatok

Az ezen fejezetben bemutatásra kerülő konkrét javaslatok úgy kerültek megfogalmazásra, hogy **azok még nem minden részletében kidolgozottak, kimunkáltak, azok egy-egy eleme ugyan már jól, megalapozottan működik, de más elemei még csak elképzelések és koncepció, a megvalósítás szintjén léteznek**, vagy esetleg még nem minden elemében és nem minden érintettel egyeztetett. Mindennek ellenére, természetesen **abban nincs vita, hogy a digitalizáció területén az együttműködés elkerülhetetlen, megkerülhetetlen**, sőt az szükséges és arra kell törekedni, hogy abban aktívak, proaktívak legyünk. Különösen igaz ez, az olyan **hasonló, vagy sok esetben azonos történelmi, gazdasági, társadalmi körülmények között, szövetségi rendszerek keretében létező országok esetében, mint a "digitális frontvonalban" található közép-kelet-európai államok**. A régió digitális átalakulásával kapcsolatos javaslatok megpróbálják figyelembe venni az összes olyan sajátosságot, ami a térségre jellemző, illetve nagyon sok olyan jó példát és ismeretet is, amelyek relevánsak és/vagy adaptálhatók lehetnek a térség országainak eredményes együttműködése során.

Kiindulópontként tekinthetjük, hogy **minden területen szükséges van a digitális beavatkozásra**, és ez csak szoros együttműködésben, közös fellépéssel valósítható meg hatékonyan, ami különösen fontos tényező az eszközök, a pénzügyi és emberi erőforrások optimális allokálása, felhasználása során. A nemzetközi együttműködés elkülönülő területei **egymásra épülnek és egymással is kölcsönhatásban vannak**, ami az egyes javaslatok kialakításakor szintén figyelembe vételre kerültek, **törekedve a szinergiák kihasználására és a felesleges párhuzamosságok kiiktatására**.

Mindennek alapján a javaslatok az alábbi alapelvek mentén kerültek meghatározásra:

- ❖ a nemzetközi együttműködés **elengedhetetlen és szükséges**
- ❖ az **azonosságok, hasonlóságok**, a közös kiindulópont széleskörű figyelembe vétele
- ❖ a **jó gyakorlatok, jó példák átvétele**, adaptálása
- ❖ **prioritások** felállítása
- ❖ **feladat-, és munkamegosztás**
- ❖ eszköz-, **erőforrás** allokáció, felhasználás **optimalizálása**

- ❖ **szinergiák** széleskörű kihasználása
- ❖ **rugalmas** megközelítés, gyors változtatás, beavatkozás lehetősége

A javasolt beavatkozások rendszerét az alábbi ábrákon mutatjuk be.

A javasolt beavatkozások rendszere

4.2. Transzatlanti digitális kapcsolatok erősítése – technológia, kompetencia, szervezeti keretek, projektek, finanszírozás

A transzatlanti digitális együttműködés további erősítése	Intézkedés	1. DIGITALEUROPE kapcsolat kiterjesztése 2. Stratégiai együttműködés a nemzetközi kamarákkal és nemzetközi vállalatokkal 3. KKM-el szorosabb szakmai kapcsolat kialakítása
Az intézkedés célja	<ul style="list-style-type: none"> • Az IVSZ transzatlanti integrációjának elmélyítése, ezáltal közelebb kerülni a vezető technológiákhoz, az azokat alkalmazó vállalkozásokhoz, a digitalizációt hirdető, terjesztő, képviselő nemzetközi szervezetekhez, projektekhez, pénzügyi forrásokhoz, illetve a szabályozási környezetet alakító döntéshozókhoz, döntéshozókhoz, valamint a digitális transzformáció gazdasági, társadalmi hatását elemző műhelyekhez, elemzésekhez, tanulmányokhoz. • Megteremteni, erősíteni a vállalkozások (kkv-k, startup-ok, scaleup-ok) üzleti együttműködésének kereteit, platformjait, közös projektek generálásának feltételeit és a hatékonyabb, gyorsabb és egyszerűbb finanszírozás rendszerét 	
Az intézkedés tartalma	<p>A DIGITALEUROPE-al kialakított kapcsolat elmélyítése</p> <ul style="list-style-type: none"> • továbbra is agilis részvétel a stratégiaalkotásban • részvétel a tanulmányok, elemzések, kutatások, felmérések elkészítésében, különös figyelemmel azon területekre, ahol az IVSZ jelentős tudással, tudástárral, tapasztalattal és szakértelemmel rendelkezik • az európai NTA-k, különös tekintettel a CEE régió képviselőit erősítése, például NTA Advisory Board felállítása • aktív közreműködés a DE „Policy és Working Group”-ainak munkájában, az IVSZ munkacsoportjai tevékenységének becsatornázásával • közös projektekben való részvétel folytatása, kibővítése, projekt generálásban való részvétel <p>Nemzetközi kamarákkal, nemzetközi vállalatokkal stratégiai együttműködés</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitális stratégiai partneri megállapodás a reprezentatív nemzetközi kamarákkal (AMCHAM, Brit-Magyar Kamara, Német-Magyar Kamara), valamint a CEE régió kamaráival; a folyamatos együttműködés kereteinek kialakítása, a főbb együttműködési területek kijelölése, közös projektek, tanulmányok meghatározása, kkv, startup, scaleup „matchmaking” platformok létrehozása, rendezvények szervezése, a nemzetközi tagvállalataink aktív részvételével • a nemzetközi és a magyar nagyvállalatok részére speciális együttműködési csomag, értékajánlat kidolgozása, többéves együttműködési programok, szponzori rendszer kidolgozása kiterjesztve a CEE régióra 	

	<p>KKM-el szorosabb szakmai kapcsolat</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttműködés, annak érdekében, hogy a digitalizáció témaköre karakteresebb jelenhessen meg a KKM külügyi és külgazdasági stratégiájába (kkv-k, startup-ok is) • a digitális régió témájának beemelése, erősítése, szakmai megalapozottságának biztosítása (3Seas, V4) • stratégia megállapodás a KKM kiemelt háttérintézményeivel, HIPA, HEPA, EXIM a digitalizációhoz kapcsolódó szakmai támogatásról, közös projektekről, rendezvényekről, tanulmányokról, felmérésekről • a DES közös áttekintése, az eddigi tevékenység értékelése, korrekciók megfogalmazása, és esetleges átdolgozására, továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatok kidolgozása, egy új közös DES 2.0 elkészítése • a gazdasági attasékkal történő rendszeres együttműködés, kapcsolat strukturált rendszerének kialakítása
Javasolt felelősök	<p>DIGITALEUROPE Board IVSZ Board, IVSZ Multi-, Telko-, és Nagyvállalati Tagozat Nemzetközi kamarák külügy és külgazdaságért felelős minisztérium</p>
Javasolt ütemezés	<p>DIGITALEUROPE – folyamatos Nemzetközi kamarák, nemzetközi vállalatok – folyamatos, a teljes együttműködési rendszer kialakítása: 2022. december 31. KKM – a teljes együttműködési rendszer kialakítása: 2022. szeptember 30.</p>
Becsült forrásigény	<p>Évi 15 millió Ft működési költség Megvalósítás: TBD</p>
Forrástérkép	<p>IVSZ saját források KKM – HIPA, HEPA, EXIM Vállalati támogatások, szponzorációk EU-s források (RRF, Interreg, 3Seas Investment Fund -Technical Assistance Visegrad Fund</p>

4.2. A tágabb értelemben vett CEE-3Seas régió digitális együttműködésének erősítése

CEE régió digitális transzformációjának felgyorsítása, erősítése	Intézkedés	A CEE Digital Coalition tevékenységének fejlesztése, kiszélesítése
Az intézkedés célja	<ul style="list-style-type: none"> • A szélesebben értelemben vett CEE (3Seas) régió digitális együttműködésének erősítése, digitális transzformációjának felgyorsítása a térség versenyképességének növelése és ezáltal a gyorsabb ütemű felzárkózás, a gazdasági, társadalmi fejlődés, valamint a digitális régió létrehozása érdekében • Megteremteni és fejleszteni a régió hatékony digitális együttműködésének intézményes kereteit, illetve meghatározni annak legfőbb stratégiai irányait, működési rendjét és finanszírozási hátterét • Platformot teremteni a térség digitális vállalkozásainak együttműködéséhez, közös üzleti tevékenységük fejlesztéséhez, 	

	<p>kooperációjukhoz, regionális projektek generálásához és azok esetleges finanszírozásához</p> <ul style="list-style-type: none"> • Közös alakítani a régió digitális szabályozási környezetét, egységes digitális álláspontot képviselni a régiós döntéshozók irányába, a pénzügyi források biztosítását, allokálását illetően is
Az intézkedés tartalma	<ul style="list-style-type: none"> • CEE Digital Coalition szervezeti, működési rendjének részletes kidolgozása, megállapodás a működés erőforrásainak biztosításáról, stratégiai együttműködés megkötése a „3Seas Initiative” irányító testületével (a következő „Summit” : 2022. június, Riga, Lettország) • Az együttműködés kijelölt területeire vonatkozó részletes regionális stratégiák kidolgozása: <ul style="list-style-type: none"> - digitális kompetenciák fejlesztése - fejlett technológiákba történő befektetések támogatása - internethez és a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés - adatgazdaság fejlesztése - kiberbiztonság erősítése - startup, scalup ökoszisztéma fejlesztése - egységes és világos szabályozási környezet kialakítása - 5G hálózatok és technológiák fejlesztése • CEE régió kiberbiztonságának erősítése céljából CEE kiberbiztonsági fórum létrehozása • CEE régió digitális koordinátori hálózatának felállítása • Nemzetközi és regionális vállalatok bevonása az együttműködésbe • A részletes stratégia mentén munkacsoportok kialakítása • Kiemelt határokon átnyúló, regionális projektek definiálása • Web oldal létrehozása, közösségi média csatornák kialakítása • Tudástár, tudásközpont, projektár felállítása • Startup együttműködés (Startup CEE Network) • 3Seas Investment Fund-al stratégiai partnerség megkötése
Javasolt felelős(ök)	<p>3Seas Initiative képviselői 3Seas országok digitális érdekképviselői 3Seas Investment Fund DigitalV4 képviselői</p>
Javasolt ütemezés	<p>Folyamatosan Mérföldkövek: 2022. június (3Seas Summit) – elvi megállapodás 2022. december 31. – gyakorlati megvalósítás</p>
Becsült forrásigény	<p>kimunkálás alatt</p>
Forrástérkép	<p>EU-s források 3Seas Investment Fund – Technical Assistance és Project Financing</p>

4.3. Visegrádi országok digitális partnersége

DigitalV4 együttműködés – SMART V4 Régió	Intézkedés	V4 országok digitális partnerségének elmélyítése, kibővítése, kiterjesztése
---	-------------------	--

<p>Az intézkedés célja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A V4 országok digitális érdekképviselői által 2019-ben létrehozott digitális együttműködési platform további fejlesztése, kiterjesztése, a V4 országok digitális transzformációjának felgyorsítása érdekében • V4 országok miniszterelnökei által, a digitális együttműködéséről, 2021-ben aláírt krakkói közös nyilatkozatában foglalt stratégiai célok elérésének, teljesülésének, stratégiai partnerként történő szakmai támogatása • A térség érdekeinek erőteljesebb megjelenítése, képviselője a transzatlanti kapcsolatokban (DIGITALEUROPE, nemzetközi kamarák, nemzetközi vállalatok) • Vezető szerep a szélesebb értelemben vett CEE (3Seas) régió digitális együttműködésének erősítésében • Platformot teremteni a V4 országok digitális vállalkozásainak együttműködéséhez, közös üzleti tevékenységük fejlesztéséhez, kooperációjukhoz, regionális projektek generálásához és azok finanszírozásához
<p>Az intézkedés tartalma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A V4-k digitális együttműködésének legfőbb irányait, eredményeit, kihívásait bemutató, évente megrendezésre kerülő, a V4-es elnökségek programjába illeszkedő, magas szintű, digitalizációról szóló konferencia szervezése • Elősegíteni a régió digitális transzformációját, közös digitális projektekkel és ezek megvalósításához szakmai tanácsadással, validációval segíteni az EU-s forrásokhoz való hozzájutást, illetve azok minél nagyobb arányú és hatékonyabb felhasználását (pl. MFF, RRF - 20% digitális költség, Interreg) • Megteremteni, továbbfejlesztetni a kvk-k és a startup-ok digitális együttműködésének rendszerét, platformjait (pl. „digitalsolutions CEE”, „Start-up V4, CEE network”) • A V4 országok R&D&I együttműködésének támogatása, folytatva, egy a regionális digitális tudásközpont felállítását célzó projektet („NewV4lley”), valamint kiemelten a régiós EDIH-k kooperációját • Tanulmányok, felmérések készítése a digitális felkészültségről, digitális kompetenciákról (évente legalább két kutatás), digitális fejlettség mérési rendszerének közös megteremtése (IT Fitness Test, „CEE Digital Footprint”, ágazati digitalizáció, versenyképességi indikátorok) és ennek alapján javaslatot tenni a szükséges beavatkozásokra, intézkedésekre • Együttműködés a fejlett digitális infrastruktúrák kiépítésében, a mielőbbi azonos fejlettségi szint elérése érdekében, kiemelten az 5G technológiák vonatkozásában, V4-es szakértői csapat felállítása az együttműködés kereteinek meghatározására • Összehangolni a digitális kompetenciák, képességek, készségek fejlesztését, megosztani a digitális oktatás és szakemberképzés terén megszerzett tapasztalatokat, jógyakorlatokat, alkalmazásokat; V4-es digitális oktatási fórum, platform létrehozása, kiemelten a képzési, képző intézmények régiós partnerségének elősegítésre • A kiberbiztonság szerepének felértékelődésével, a V4-es kiberbiztonsági fórum létrehozása (szoros együttműködésben a CEE Digital Coalition-el) • Aktív részvétel és konzultációs szerep a V4 kormányok által létrehozott „Virtual Office of V4 Digital Projects” munkarendjének és stratégiájának megalkotásában, illetve mindennapi tevékenységében,

	<ul style="list-style-type: none"> • A V4 digitális koordinátorok munkájának segítése, támogatása; a DigitalV4 platformot, illetve a tagjait a kormányok kiemelt stratégiai együttműködő partneréként pozícionálni és erre vonatkozóan partnerségi megállapodást kötni • A szabályozási környezet proaktív alakítása, a jogszabályok, tervezetek véleményezésének intézményesített rendjének kialakítása, szakemberek bevonása • Nemzetközi és regionális nagyvállalatokkal való V4-es, hosszútávú stratégiai együttműködés rendszerének megerősítése, a kooperáció és munkamegosztás területeinek közös meghatározása, egy-egy terület „szponzori” struktúrájának kialakítása • Visegrad Fund-al történő stratégiai megállapodás megkötése a digitalizációhoz kapcsolódó stratégiai források megteremtéséről, valamint a digitális projektek támogatásáról (terv: minden finanszírozási ciklusban egy-egy projekt beadása)
Javasolt felelős(ök)	KKM - V4-es együttműködésért felelős államtitkárság ITM digitalizációért felelős h. államtitkársága (egyben V4 digitális koordinátor) Visegrad Fund DigitalV4 képviselői
Javasolt ütemezés	Folyamatos
Becsült forrásigény	Évi 15 millió Ft – működési költség (projektek és rendezvények nélkül)
Forrástérkép	IVSZ saját forrás Nemzetközi vállalatok V4 Group Visegrad Fund

5. Egy „utolsó érv – ultima ratio”

Ezen dokumentum megírásának megkezdésekor, illetve annak elkészítése során még nem volt tudható, sőt még talán sejthető sem, hogy 2022. február 24-én, az EU keleti peremén komoly politikai konfliktus és tényleges háború robban ki, amely bizonyos értékelések alapján egy új politikai-gazdasági világtrend kialakulásának kezdetét is jelentheti. Természetesen, talán az is megfogalmazható, hogy a gazdaság és a társadalom minden területére kiterjedő digitalizáció, digitális transzformáció, és annak mélyreható változásokat generáló hatásai, ma már egy új gazdasági-társadalmi rend alapjait „fektetik le”.

Az Unió keleti határán fekvő országok, amelyek a fentiekben ismertetett nemzetközi és regionális együttműködési stratégia fontos partnerei csak pár száz kilométerre találhatók a (fizikai) háborús övezettől. Ez, az Európa területén folytatott háború, azonban, mint jellemzően minden ma vívott háború is, már egy több dimenziós, hibrid háború, aminek fontos és meghatározó eleme a kibertérben, digitális eszközökkel, eszközökön történő hadviselés.

A most kialakult helyzet is alátámasztja, megerősíti, felerősíti, hogy a CEE térség, - jellemzően kis és közepes méretű országainak - transzatlanti partnersége, régiós együttműködése, digitális összefogása nélkülözhetetlen, megkerülhetetlen, és természetesen nemcsak a kiberbiztonság tekintetében. Egyértelműen kijelenthető, hogy a CEE régió gazdasági-, társadalmi és digitális felzárkózásának felgyorsítása, a digitális kompetenciák minden szinten történő gyors ütemű fejlesztése tovább már nem halasztható, ami ténylegesen is egy „utolsó lehetőség”.